

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Zhodnocení ekonomické situace podniku

**The evaluation of economic situation of the business
organization**

Martin Vrba

Plzeň 2013

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin VRBA**
Osobní číslo: **K10B0245P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Zhodnocení ekonomické situace podniku**
Zadávající katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte zvolený podnikatelský subjekt.
2. Popište současné postavení podniku v tržním prostředí s ohledem na vývoj podnikatelského prostředí.
3. Analyzujte ekonomickou situaci podniku pomocí vhodných ukazatelů.
4. Zhodnoťte ekonomickou situaci podniku na základě provedené analýzy.
5. Navrhněte možná opatření ke zlepšení ekonomické situace podniku.
6. Vypracujte závěrečné zhodnocení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 60 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza - krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1108-5.
- SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.
- VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-21-1.
- HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-492-5.

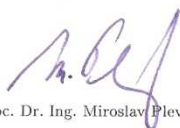
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Veronika Leicherová, M.B.A.

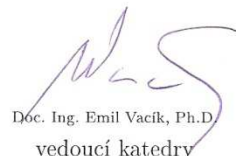
Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 31. října 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 3. května 2013

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. října 2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Zhodnocení ekonomické situace podniku“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne

.....

podpis autora

List s poděkováním

Na tomto místě bych rád poděkoval Ing. Veronice Leicherové za užitečné rady a pomoc při vypracování mojí bakalářské práce. Dále moje poděkování patří ekonomickému řediteli společnosti Eutit s.r.o. Ing. Václavu Svobodovi za poskytnutí informací o společnosti a za čas, který mi věnoval.

Obsah

Úvod	7
1 EUTIT s.r.o.....	9
1.1 Charakteristika společnosti	9
1.2 Organizační struktura podniku	10
1.3 Předmět podnikání	11
2 Současné postavení podniku v tržním prostředí s ohledem na vývoj podnikatelského prostředí.....	12
2.1 Vývoj odvětví tavení čediče	12
2.2 Konkurenceschopnost společnosti Eutit	12
2.3 SWOT analýza	13
3 Finanční analýza	17
3.1 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	17
3.1.1 Rozvaha	18
3.1.2 Výkaz zisku a ztráty.....	19
3.1.3 Přehled o peněžních tocích (cash flow)	19
3.2 Uživatelé finanční analýzy	20
3.3 Techniky a metodické nástroje finanční analýzy	21
3.4 Analýza absolutních ukazatelů.....	22
3.4.1 Horizontální analýza podniku Eutit	23
3.4.2 Vertikální analýza podniku Eutit	27
3.5 Analýza rozdílových ukazatelů	32
3.5.1 Čistý pracovní kapitál	32
3.6 Analýza poměrových ukazatelů	33
3.6.1 Ukazatele rentability	33
3.6.2 Ukazatele aktivity	44
3.6.3 Ukazatele likvidity	50
3.6.4 Ukazatele zadluženosti	54
3.6.5 Ukazatele produktivity práce	58

3.7	Soustavy ukazatelů.....	60
3.7.1	Altmanův model (Altmanovo Z-skóre)	60
3.7.2	Index důvěryhodnosti IN 05	62
4	Závěrečné zhodnocení a návrh možných opatření ke zlepšení ekonomické situace Eutitu.....	63
	Závěr	69
	Seznam tabulek	71
	Seznam obrázků.....	72
	Seznam příloh.....	72
	Seznam použité literatury	73

Úvod

Znalost finanční situace je pro každý podnik velmi důležitá, ale nejen pro podnik jako takový, ale i pro další subjekty, jako například pro banky, investory, obchodní partnery či stát. Různí uživatelé finanční analýzy sledují různé oblasti, například investoři očekávají od podniku zhodnocení svých prostředků, a proto je pro ně důležitá část finanční analýzy věnující se rentabilitě podniku. Management podniku využívá finanční analýzu jako podklad k rozhodování v oblasti finančního řízení a k hodnocení ekonomické situace. Úspěšný podnik, který se snaží dlouhodobě naplňovat své strategické cíle a udržovat finanční výkonnost, by neměl sledovat jen minulé a současné období, ale musí se také snažit odhadnout budoucí vývoj podniku z hlediska ekonomické situace. Včasná a správná reakce na možné problémy, které souvisí s ekonomickou situací v podniku, napomáhá eliminovat riziko ztráty finanční stability.

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnocení ekonomické situace podniku Eutit s.r.o. se sídlem ve Staré Vodě u Mariánských Lázní. Podnik vznikl v roce 1951 a zabývá se převážně výrobou vysoce odolných čedičových výrobků a patří ke světové špičce v tomto specifickém oboru. Úspěšnost podniku je založena na vlastním zdroji kvalitního čediče, dlouholeté tradici, vlastním výzkumu a vývoji a zodpovědném přístupu managementu podniku.

První kapitola této bakalářské práce se věnuje představení společnosti Eutit s.r.o. a obsahuje informace o vzniku podniku, předmětu podnikání a organizační struktuře podniku. Dále jsou zde uvedeny a popsány dva základní výrobní materiály, které se ve společnosti Eutit s.r.o. používají.

Ve druhé části práce je popsán počátek vzniku tavení čediče ve společnosti Eutit s.r.o. a vývoj odvětví tavení hornin obecně. Druhá kapitola obsahuje také pohled na konkurenční prostředí prostřednictvím analýzy vnitřního a vnějšího prostředí podniku. Slévání čediče a výroba velmi odolných výrobků, které jsou používány například v elektrárnách, při těžbě a přepravování uhlí a v chemickém průmyslu, je velmi specifický obor a vysoká technologická náročnost výroby ovlivňuje vstup nových konkurentů do odvětví. Specifika oboru, kterým se společnost Eutit s.r.o. zabývá,

přinášejí podniku příležitosti i hrozby, což vyplývá ze SWOT analýzy uvedené v závěru druhé kapitoly.

Třetí část bakalářské práce obsahuje finanční analýzu podniku, konkrétně analýzu poměrových, rozdílových a absolutních ukazatelů. Součástí této kapitoly je horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti Eutit s.r.o., dále analýza čistého pracovního kapitálu a analýza poměrových ukazatelů. V podkapitole týkající se poměrových ukazatelů jsou představeny v praxi nejpoužívanější ukazatele rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti a produktivity práce. Vybrané poměrové ukazatele jsou porovnávány s průměrnými hodnotami v odvětví. Na závěr třetí kapitoly jsou pro celkové shrnutí ekonomické situace podniku uvedeny dva souhrnné ukazatele, tj. Altmanův index a index IN 05.

Čtvrtá a zároveň poslední kapitola této práce zahrnuje závěrečné zhodnocení ekonomické situace společnosti Eutit s.r.o. a návrhy na její možné zlepšení. Vlastní návrhy se týkají především snižování nákladů podniku, konkrétně úspora nákladů na energie vhodným výběrem dodavatele energií a možnou spoluprací s jinými podniky za účelem zvýšení vyjednávací síly při uzavírání smluv. Dále jsou zde představeny návrhy na možné snížení personálních nákladů a možné investice za účelem vyššího zhodnocení finančního majetku podniku.

1 EUTIT s.r.o.

Tato kapitola se věnuje představení, předmětu podnikání a organizační struktuře společnosti Eutit s.r.o. (dále jen Eutit).

1.1 Charakteristika společnosti

Eutit je jediný výrobce vysoce odolných čedičových odlitků a žáruvzdorného a otěruvzdorného materiálu eucor v České republice a jako jediný výrobce na světě vyrábí interiérové čedičové dlažby. Společnost Eutit byla zapsána do obchodního rejstříku dne 19. ledna 1993 a byla založena společenskou smlouvou dvanácti společníků. Eutit zaměstnává 200 zaměstnanců. Základní kapitál činí 2 mil. korun. „Na společnost přešel dnem 1. ledna 1995 majetek státního podniku Eutit Stará Voda, se sídlem ve Staré Vodě, podle privatizačního projektu č. 21040, schváleného usnesením vlády ČR č. 464 ze dne 24. 8. 1994 a kupní smlouvy uzavřené s Fondem národního majetku ČR dne 1. 1. 1995 a spolu s ním veškerá práva, závazky a pohledávky z obchodněprávních, občanskoprávních, správních, pracovněprávních a jiných právních vztahů, vztahující se k tomuto majetku.“ (Administrativní registr ekonomických subjektů, 2012)

V roce 2003 obdržela společnost certifikát systému řízení jakosti podle norem ČSN EN ISO 9001:2001. Společnost Eutit založila čtyři dceřiné společnosti – Eutit Ukraine, Eutit Bulgaria, Eutit Bazalt. V těchto třech společnostech má Eutit podíl 50 %. Dále byla v roce 2008 založena Slévárna Plzeň s.r.o., ve které má Eutit podíl 100 %. Tyto společnosti byly založeny především z obchodních důvodů. Společnost Eutit v lokalitách jako je Rusko, Bulharsko a Ukrajina dlouhodobě obchodovala, a proto chtěla mít lepší kontrolu nad obchodní činností v těchto lokalitách. Co se týká Slévárny Plzeň, tak tato společnost byla založena se záměrem navázat na bohatou tradici ve výrobě odlitků šedé a tvárné litiny a rozšířit sortiment o další druhy materiálů.

Obrázek 1: Logo společnosti Eutit s.r.o.

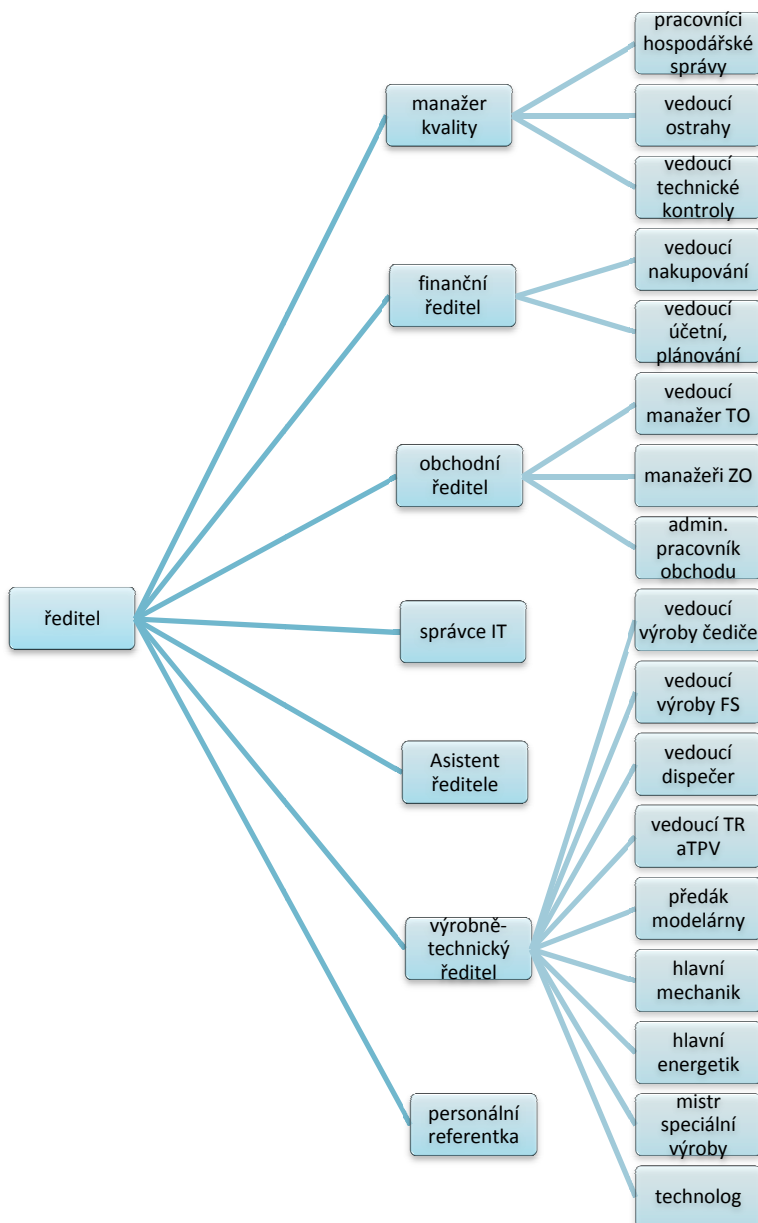

Zdroj: interní zdroj Eutit s.r.o., Kločurek, Neustupný, Valenta, 2011

1.2 Organizační struktura podniku

Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada. Statutárním orgánem jsou jednatelé Pavel Dragoun (ředitel společnosti) a Josef Kraisl (obchodní ředitel společnosti).

Obrázek 2: Organizační struktura podniku Eutit s.r.o.

Zdroj: vlastní zpracování na základě konzultace ve společnosti Eutit s.r.o., 2013

Z výše uvedeného schématu je zřejmé, že způsob řízení v podniku je založený na funkcionální organizační struktuře. V čele Eutitu je ředitel společnosti, který má pod sebou manažery jednotlivých úseků jako například manažera kvality, ekonomického, obchodního, výrobně-technického ředitele. Tato organizační struktura má své výhody i

nevýhody. Jednou z výhod je to, že odpovědnost a pravomoc vedoucích je založena na odbornosti a specializaci v konkrétním úseku podniku. Nevýhodou může být křížení pravomocí v jednotlivých úrovních řízení podniku. Úsek finančního ředitele ve společnosti Eutit zahrnuje vedoucí účetní a vedoucí nakupování. Pod úsek manažera kvality spadají pracovníci hospodářské správy, vedoucí technické kontroly a vedoucí ostrahy. Součástí úseku výrobně-technického ředitele jsou vedoucí výroby čediče, vedoucí dispečer, vedoucí výroby, předák modelárny, hlavní mechanik, hlavní energetik, technolog a mistr speciální výroby.

1.3 Předmět podnikání

Podle zápisu v obchodním rejstříku je předmětem podnikání „vývoj, projektování, výroba, zpracování, pokládka, montáž a prodej odlitků z taveného čediče. Vývoj, projektování, výroba, zpracování, pokládka, montáž a prodej odlitků z nekovových materiálů. Výroba, dodávky a montáž potrubních systémů vyložených otěruvzdornými, žáruvzdornými a chemicky odolnými materiály. Vykládání technologických zařízení otěruvzdornými, žáruvzdornými a chemicky odolnými materiály, jejich dodávky a montáž. Poradenská činnost v oblasti výroby, zpracování, pokládky, montáže a užití odlitků z taveného čediče a odlitků z nekovových materiálů.“ (Administrativní registr ekonomických subjektů, 2012)

Čedič se kontinuálně taví v peci vytápěné zemním plynem přibližně při 1280°C. Při 1200°C se odlévá do kovových nebo pískových forem, po vyjmutí se ukládá do průběžných chladících tunelových pecí až do vychladnutí po šestnácti až dvaceti hodinách, kde rekrystalizuje a získává své užité vlastnosti. Z taveného čediče Eutit vyrábí tisíce výrobků, které nacházejí uplatnění v mnoha odvětvích. Jednou z nejdůležitějších vlastností taveného čediče je jeho tvrdost a odolnost vůči otěru, a proto se může používat v podmínkách silného abrazivního namáhání, jako například pseudoprava křemičitého písku, doprava strusky, míchačka betonu, různé mísiče a podobně. Mezi hlavní skupiny výrobků z taveného čediče patří dlažby, trouby, oblouky, redukce, T-kusy, Y-kusy, kanalizační žlaby a trouby pro ražení. Z materiálu eucor jsou vyráběny hlavně odlitky pro vložkování potrubních dílů, dlaždice a složité odlitky pro sklářský průmysl, hutní kombináty a elektrárny. Eucor je materiál vyráběný tavením vhodných surovin v elektrické obloukové peci při teplotě přesahující 2000°C a následnou krystalizací vzniklé taveniny. Tavenina je odlévána do pískových forem

běžným slévárenským způsobem. Konečným produktem je aluminiumzirkonsilikát sestávající se z korundu, baddeleyitu a skelné fáze. Eucor má vynikající vlastnosti, především tvrdost, odolnost proti vysokým teplotám a chemické korozi. (Eutit s.r.o., 2012)

2 Současné postavení podniku v tržním prostředí s ohledem na vývoj podnikatelského prostředí

Následující kapitola popisuje počátek vzniku tavení čediče v Eutitu, vývoj odvětví tavení hornin a současné postavení podniku v tržním prostředí. Tato část se také zaměřuje na konkurenční situaci ve velmi specifickém oboru tavení čediče.

2.1 Vývoj odvětví tavení čediče

Ve 40. letech 20. století započal vývoj tavení hornin v Československu. Národní průmysl potřeboval získat nový materiál odolný vůči otěru pro použití v dolech, hutích a elektrárnách. Dalším důvodem byla úspora nedostatkových kovů a vhodné a kvalitní surovinové zdroje. Zahájení výroby čedičových odlitků ve Staré Vodě u Mariánských Lázní předcházelo technologické zpracování postupu tavení čediče v roce 1950. V roce 1951 byla zahájena v závodě výroba čedičových odlitků. Nejdříve se zpracovával čedič z Libochovan a později se osvědčil kvalitnější čedič Slapany. Narůstající poptávka v padesátých letech, která přesahovala možnosti tehdejší slévárny ve Staré Vodě, vedla ke stavbě nové slévárny. Ta byla zprovozněna v roce 1969. (Interní zdroj Eutit, Kločurek, Neustupný a Valenta, 2011)

2.2 Konkurenceschopnost společnosti Eutit

Pro malé a střední podniky je složité prosadit se na trhu a stát se konkurenceschopnými. Velké podniky a nadnárodní společnosti mají silnou pozici a velký vliv, a proto konkurovat jim, je složité. Eutit si vytvořil takovou pozici za 60 let své existence, že konkuruje podnikům například z Číny, Ruska nebo Indie. V některých aspektech je dokonce převyšuje, například díky kvalitě a unikátnosti výrobků. Eutit jako jediný v České republice vyrábí čedičové odlitky a vysoce otěruvzdorný a žáruvzdorný eucor a jako jediný na světě vyrábí interiérové čedičové dlažby. Výrobky společnosti Eutit jsou

vyváženy z více než 60 % celkové výroby do celého světa. Mezi odběratele podniku Eutit patří většina zemí Evropské unie, země bývalého Sovětského svazu, Indie, Japonsko, USA, Kanada, Austrálie a další. Kromě Antarktidy lze nalézt výrobky pocházející z podniku Eutit ve všech světadílech. Nejvýznamnější zahraniční odběratel je firma Th. Scholten z Německa. Již od roku 1952 každoročně odebírá čedičové výrobky a výrobky z eucoru. Druhým největším odběratelem je firma Greenbank z Velké Británie. Odběry taveného čediče realizuje od roku 1955. V současné době jsou hlavními producenty taveného čediče Česká republika, Polsko, Indie, Čína, Rusko. Roční produkce Eutitu dosahuje v současnosti 16 500 tun výrobků. Podnik celkově produkuje přibližně jednu třetinu celosvětové produkce litého čediče. Eutit je v současné době monopolním výrobcem odlitků z taveného čediče v České republice. Žádný jiný český výrobce na našem trhu není. Eutit spolupracuje s mnoha obchodními partnery po celé České republice a tím zajišťuje dostupnost svých výrobků a udržuje si bezkonkurenční pozici.

2.3 SWOT analýza

SWOT analýza pomáhá podniku určit a vyhodnotit oblasti, ve kterých je silný a na druhé straně poukazuje také na oblasti, ve kterých má podnik slabiny. Podnik, který ví o svých slabých a silných stránkách, se tak může zaměřit na eliminaci slabých stránek a jejich přetvoření na silné stránky. Znalost vnitřního a vnějšího prostředí je pro podnik velmi důležitá. Nestačí jen vědět jak je na tom konkrétní podnik, ale je potřeba znát situaci v tržním prostředí i u ostatních konkurenčních subjektů. Výsledky SWOT analýzy dávají předpoklad k úspěšnému strategickému řízení v podniku.

- **Analýza vnějšího prostředí podniku**

Podnik by měl znát všechny prvky vnějšího okolí, které na něj působí. Předpoklad úspěchu podniku je, když včas rozpozná nové příležitosti.

Příležitosti

„Příležitosti jsou současné nebo budoucí podmínky v prostředí, které jsou příznivé současným nebo potenciálním výstupům organizace.“ (Bělohávek, Košťan a Šuleř, 2001, s. 214)

Tabulka 1: Analýza vnějšího prostředí podniku Eutit s.r.o.

Analýza vnějšího prostředí podniku Eutit s. r. o.	
Příležitosti	Ohrožení
nepravděpodobný vstup jiného podniku na trh	hrozba substitučních výrobků
neexistuje domácí konkurence	státní regulace, omezení, ekologické normy
snadný vstup na další trhy	ekonomická situace v České republice
vývoj technologie	ek. situace v odběratelských zemích
rozšíření výrobní kapacity	snížení poptávky po produkci
kontakty a dobré vztahy s obchodními partnery	zvýšení cen energií

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Technologická náročnost, vysoké fixní náklady a dostupnost čediče jako výrobní suroviny brání snadnějšímu vstupu konkurentů na český trh. Skutečnost, že majoritní vlastník společnosti Eutit (Pavel Dragoun) vlastní také naleziště nejkvalitnějšího čediče v České republice, významně přispívá k bezkonkurenční pozici Eutitu na trhu s čedičovými výrobky v České republice. Podnik má předpoklady k budoucímu rozšiřování sortimentu, kapacity a vstupu na další trhy. Management využívá dobrých obchodních vztahů s partnery. Výrobky pocházející z Eutitu jsou dobře dostupné díky spolupráci s distributory. Významní obchodní partneři jsou například RAAB Karcher, Keramika Soukup, Building centrum - HSV, s.r.o., Betosan a.s.

Hrozby

„Hrozby jsou současné nebo budoucí podmínky v prostředí, které jsou nepříznivé současným nebo budoucím výstupům organizace.“ (Bělohlávek, Košťan a Šuleř, 2001, s. 214) Jako možné ohrožení může být zvyšující se cena energie. Značnou část nákladů podniku tvoří spotřeba energie. Elektrické pece, ve kterých se taví materiál eucor, se musí vytápět na teplotu 2 000 stupňů, plynové pece k tavení čediče se vytápí na teplotu téměř 1 300 stupňů, což je velmi energeticky náročné. Naleziště čediče ve Slapanech není nevyčerpatelné a případné vyčerpání čediče v této lokalitě by v budoucnu mohlo ovlivnit vývoj podniku. Dalším potenciálním ohrožením může být zavedení ekologických opatření nebo státní regulace v oblasti těžby. Důležitým faktorem je také ekonomický vývoj v České republice i ve světě, protože podnik většinu produkce vyváží do celého světa. Radikální snížení poptávky po produkci by mělo negativní dopad na situaci podniku. Orientace na substituční produkty, které se sice nemohou kvalitativně srovnávat s čedičovými produkty a které mají nižší životnost, by ohrozila stávající pozici podniku.

- **Analýza vnitřního prostředí podniku**

Tabulka 2: Analýza vnitřního prostředí podniku Eutit s.r.o.

Analýza vnitřního prostředí podniku Eutit s. r. o.	
Přednosti (silné stránky)	Nedostatky (slabé stránky)
kvalitní a jedinečné produkty	vysoké náklady na výrobu
dlouholetá tradice výroby, dobré jméno podniku	omezené výrobní kapacity
vlastní výzkum a vývoj, know-how	omezené finanční prostředky
vlastní surovinová základna	vyšší cena čedičových produktů pro odběratele
zkušenosti v oboru u managementu podniku	vysoká pořizovací cena pecí k tavení čediče

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Přednosti (silné stránky)

„Přednosti jsou pozitivní vnitřní podmínky, které umožňují organizaci získat převahu nad konkurenty. Organizační předností je jasná kompetence, zdroj nebo schopnost, která umožňuje firmě získat konkurenční výhodu.“ (Bělohávek, Košťan a Šuleř, 2001, s. 214) Výrobky, které jsou v Eutitu vyráběny mají vysokou kvalitu a jsou jedinečné svými vlastnostmi. Další silnou stránkou je více jak šedesátiletá tradice výroby čedičových odlitků. Dlouholetá tradice svědčí o úspěšnosti podniku a spolehlivosti, která je velmi důležitá pro obchodní partnery. Eutit se zabývá také výzkumem a vývojem v daném odvětví, což napomáhá k dosahování velmi dobrých výsledků. Technologický postup je při tavení čediče základní předpoklad úspěchu. Podnik měl od svého založení výzkumné a vývojové středisko, jehož pracovníci řešili problémy při výrobě. Díky tomu se technologie, která se využívá při výrobě, zdokonalila až na dnešní špičkovou úroveň. Další významnou silnou stránkou je zdroj čediče. Eutit dováží čedič z lomu Slapany u Chebu, jehož 100% vlastníkem je Pavel Dragoun, který má zároveň 64% podíl v Eutitu. Spolupráce společnosti Eutit s lomem Slapany je pro Eutit velmi významná. Čedič z lomu Slapany se odlišuje od jiných českých i světových nalezišť svou kvalitou. Jen jedno naleziště ze sta poskytuje materiál vhodný pro tavení na větší odlitky. Většinou je ale nutné přidávat doplňující materiály, aby odlitky nepraskaly a časem se nedeformovaly. Jen jediné známé ložisko na světě poskytuje čedič vhodný k tavení odlitků, aniž by se musely přidávat cizí příměsi. Toto ložisko se nachází ve Slapanech. Kdyby nebyl tamní čedič tak kvalitní, nemohly by být v Eutitu vyráběny interiérové dlaždice. Odběratelé se mohou spolehnout na kvalitu a životnost produktů, včasné dodání podle smluvních podmínek a to vše přispívá k dobrému jménu podniku.

Další předností je stávající management podniku, který je díky svým rozsáhlým zkušenostem schopen řídit podnik efektivně a spolehlivě. Ve vedení jsou lidé, kteří pracují v podniku více než třicet let. Znají velmi podrobně výrobní prostředí a technologii, díky čemuž jsou schopni rychle reagovat na změny a stanovovat strategii podniku na delší časové období.

Nedostatky (slabé stránky)

„Nedostatky jsou negativní vnitřní podmínky, které mohou vést k nižší organizační výkonnosti.“ (Bělohávek, Košťan a Šuleř, 2001, s. 214) Podnik se neustále snaží eliminovat slabé stránky, ale v některých případech je to velmi složité. Tavení čediče v plynových pecích a jeho zpracování je energeticky velmi náročné. Jednou ze slabých stránek podniku jsou náklady na výrobu, které jsou velmi vysoké a to se odráží na prodejní ceně čedičových výrobků. V podniku se vývojem a zdokonalováním výrobního procesu snaží snižovat tyto náklady. Vedení podniku dosáhlo také úspory přechodem na levnější zemní plyn pro vytápění pecí. Plynové pece, které podnik používá k tavení čediče, nejsou sériově vyráběny, a proto je problém je sehnat a jejich pořizovací cena je poměrně vysoká. Specifické odvětví vyžaduje specifické podmínky a management v Eutitu musí brát ohled i na nepříznivé aspekty v souvislosti s výrobou a vypořádat se s nimi. Další nedostatek, se kterým ale musí počítat každý podnik, je omezenost finančních a kapacitních zdrojů. Nákladnost výroby a složitost technologie zvyšuje konečnou cenu produktů. Tento aspekt je kompenzován částečně kvalitou a životností čedičových výrobků. Díky výjimečným vlastnostem je životnost výrobků z Eutitu mnohem delší. Tato výhoda mnohdy rozhodne při rozhodování odběratelů.

Závěr

Na závěr lze říci, že společnost Eutit se snaží udržovat významné postavení na tuzemském i zahraničním trhu a předpokládá další rozvoj výroby. Propojení řídicí činnosti, výzkumu a praxe se stalo základem vynikajících výsledků v daném oboru. Když si podnik zachová své hlavní přednosti v podobě jedinečnosti a vysoké kvality výroby ve spojení s dobře fungujícím managementem, bude pozice společnosti na trhu i nadále silná.

3 Finanční analýza

Finanční analýza je základní nástroj finančního řízení podniku. Pomocí finanční analýzy se interpretují údaje z účetnictví, které jsou využívány k posuzování podnikové aktivity a plánování budoucího vývoje. Hlavními zdroji pro finanční řízení a finanční analýzu jsou finanční výkazy. Mezi tyto výkazy patří rozvaha, která poskytuje stavové veličiny, výkaz zisku a ztráty poskytující tokové veličiny a přehled o peněžních tocích (cash flow), který rovněž vyjadřuje tokové veličiny. (Bělohlávek, Košťan a Šuleř, 2001)

Informace z finančních výkazů nevypovídají komplexně o stavu podniku, a proto je třeba analyzovat hodnoty výkazů pomocí nástrojů finanční analýzy. Finanční analýza dává do vzájemných souvislostí hodnoty získané z účetnictví, porovnává je a přispívá tak k závěrům, týkajících se celkového hospodaření podniku, majetkové a finanční situaci podniku. Finanční analýza hodnotí minulost, současnost a odhaduje budoucí vývoj finančního hospodaření podniku. Základním požadavkem na finanční analýzu je komplexnost. Podnik se nachází v určitém konkrétním prostředí, působí na něj jak pozitivně, tak i negativně faktory, plynoucí z tohoto prostředí a tyto okolnosti bychom měli uvažovat při posuzování výstupů finanční analýzy. Dalším požadavkem je soustavnost provádění finanční analýzy. Finanční analýza by měla být běžnou součástí finančního řízení a plánování v podniku. (Grünwald a Holečková, 2006)

Cílem finanční analýzy je posoudit finanční zdraví podniku. „Pojem finanční zdraví vyjadřuje uspokojivou finanční situaci podniku. Za finančně zdravý podnik lze považovat takový podnik, který je schopen trvale dosahovat takové míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je požadována investory vzhledem k riziku daného druhu podnikání.“ (Hrdý a Horová, 2009, s. 118) Současně podnik musí uhrazovat závazky, aby neměl problémy s likviditou.

3.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

„Převážnou většinu údajů pro potřeby finanční analýzy poskytuje finanční účetnictví prostřednictvím finančních výkazů – rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přehledu o peněžních tocích. Finanční výkazy zachycují pohyb podnikových financí a majetku ve všech jejich formách a ve všech fázích podnikové činnosti.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 7)

3.1.1 Rozvaha

Jedním z hlavních výkazů, které slouží k získání důležitých informací z účetnictví podniku, je rozvaha. „Rozvaha je finanční pohled v určitém konkrétním čase na celý majetek firmy (to je na všechno, co firma vlastní) a na všechny zdroje – pasiva firmy, kterými byla tato aktiva financovaná.“ (Bělohávek, Košťan a Šuleř, 2001, s. 318)

Pro aktiva i pasiva musí platit rovnost, protože se jedná o stejnou hodnotu, na kterou nahlížíme ze dvou úhlů pohledů.

- **Aktiva** (majetková struktura podniku)

Aktiva jsou tvořena veškerým majetkem, který vlastní podnik a využívá ho ke svému podnikání. Tento majetek se dělí na dvě základní skupiny – na dlouhodobý majetek a krátkodobý (oběžný) majetek. Toto členění záleží na době, po kterou podnik majetek využívá. Další skupinou jsou přechodná aktiva.

Dlouhodobý majetek (označovaný někdy jako stálý) podnik užívá obvykle déle než jeden rok. Tento druh majetku je základem majetkové struktury podniku. Dlouhodobý majetek se dělí na tři základní skupiny: dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek.

U oběžného majetku můžeme předpokládat, že se přemění na peněžní prostředky během časového úseku nepřevyšující jeden rok. Oběžný majetek se dělí na zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky a peněžní prostředky. (Synek a kol., 2010)

- **Pasiva** (kapitálová struktura podniku)

Pasiva vyjadřují zdroje financování podniku neboli kapitálovou strukturu podniku. Rozlišujeme zdroje vlastní a zdroje cizí. „Vložil-li kapitál do podniku sám podnikatel nebo skupina podnikatelů, hovoříme o vlastním kapitálu. Vložil-li kapitál do podniku věřitel (např. banka), hovoříme o cizím (úvěrovém, dluhovém) kapitálu.“ (Synek a kol., 2010, s. 134) Kromě vlastního a cizího kapitálu rozeznáváme ještě ostatní pasiva.

Vlastní kapitál obsahuje kapitál získaný od svých majitelů takzvaný základní kapitál, dále patří do vlastního kapitálu peněžní prostředky, které podnik vydělal vlastní činností (fondy ze zisku, nerozdělený výsledek hospodaření z minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období).

Cizí kapitál vyjadřuje závazky podniku, které musí být splaceny v určitém časovém období. Tyto závazky se rozdělují na dlouhodobý cizí kapitál a krátkodobý cizí kapitál. Krátkodobé cizí zdroje jsou poskytovány na dobu nepřevyšující jeden rok a dlouhodobé cizí zdroje na dobu delší než jeden rok. Do krátkodobých cizích zdrojů se zařazují krátkodobé bankovní úvěry, dodavatelské úvěry, zálohy od odběratelů, výdaje příštích období atd. Do dlouhodobých cizích zdrojů patří dlouhodobé bankovní úvěry například investiční úvěry, emitované dluhopisy, leasingové dluhy. Do cizího kapitálu patří i rezervy, které slouží pro krytí budoucích výdajů například oprav budov a kurzových rozdílů. (Synek a kol., 2010)

3.1.2 Výkaz zisku a ztráty

„Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období.“ (Růčková, 2010, s. 31)

Pomocí výkazu zisku a ztráty se posuzuje, jak podnik dokáže zhodnocovat vložený kapitál. Tento výkaz popisuje, které náklady a výnosy se podílely na výsledku hospodaření běžného období.

Položky ve výkazu zisku a ztráty jsou uspořádány podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. Pořadí je následující:

- provozní výnosy a provozní náklady související s běžnou činností podniku (např. spotřeba materiálu, energie, tržby za výrobky)
- finanční výnosy a finanční náklady související s finančními operacemi podniku (výnosy, náklady z cenných papírů atd.)
- mimořádné výnosy a mimořádné náklady, které se týkají nepředvídatelných a mimořádných událostí (zaplacení plnění od pojišťovny za události které způsobila živelná pohroma atd.). (Hinke a Bárková, 2010)

3.1.3 Přehled o peněžních tocích (cash flow)

Dalším zdrojem pro finanční analýzu je přehled o peněžních tocích. Pomocí tohoto výkazu manažeri podniku získávají informace o skutečných příjmech a výdajích během určitého období. „Cash flow je možné charakterizovat jako pohyb peněžních prostředků

(jejich přírůstek a úbytek) podniku za určité období v souvislosti s jeho ekonomickou činností.“ (Valach a kol., 1999, s. 84) Pro finanční řízení nejsou vždy dostačující údaje z rozvahy poskytující pohled na majetek a způsob jeho krytí. Ani hodnoty nákladů, výnosů a zisku vyplývající z výkazu zisku a ztráty neinformují dostatečně o finanční situaci podniku, a to díky časovému nesouladu mezi vznikem nákladů a výnosů a vznikem skutečných peněžních příjmů a výdajů. Vzhledem k těmto nepřesnostem a nesouladům je potřeba popisovat také příjmy a výdaje, které skutečně proběhly v daném období. Právě z tohoto důvodu je přehled o peněžních tocích jedním z nejdůležitějších zdrojů, využívaných při řízení finanční stránky podniku. (Valach a kol., 1999)

Struktura přehledu o peněžních tocích se odvíjí od kategorií peněžních příjmů a peněžních výdajů podniku. Celkové cash flow bere v úvahu i peněžní příjmy a výdaje související se změnami dlouhodobého majetku, oběžného majetku, finančního majetku, cizího i vlastního kapitálu. (Valach a kol., 1999)

3.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finančním stavu podniku, které nám poskytne finanční analýza, nejsou potřebné jen pro podnik, ale i pro ostatní subjekty přicházející do kontaktu s daným podnikem. „Finanční analýza je důležitá pro akcionáře, věřitele a další externí uživatele, rovněž tak i pro podnikové manažery. Každá z těchto skupin má své specifické zájmy, s nimiž je spojen určitý typ ekonomických rozhodovacích úloh.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 22) Finanční analýza se dělí na externí a interní, podle toho, kdo ji provádí.

Základem externí finanční analýzy jsou veřejně dostupné finanční a účetní informace z účetních výkazů. V případě interní finanční analýzy jsou k dispozici všechny údaje manažerského, finančního a vnitropodnikového účetnictví. Tyto informace jsou velmi podrobné, a proto jsou výsledky interní finanční analýzy přesnější. V následující tabulce jsou uvedeny hlavní skupiny uživatelů finanční analýzy.

Tabulka 3: Uživatelé finanční analýzy

Uživatelé finanční analýzy a účetních informací
manažeři
investoři
banky a jiní věřitelé
obchodní partneři (odběratelé a dodavatelé)
zaměstnanci
stát a jeho orgány
konkurenti

Zdroj: GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 3. vyd. Praha: Oeconomica, 2006, ISBN 978-80-245-1108-5.

3.3 Techniky a metodické nástroje finanční analýzy

System finanční analýzy a její metodické nástroje nejsou upraveny žádnými právními předpisy, a proto dochází k nejednoznačnosti některých termínů a postupů a nejednotnosti při interpretování výsledků finanční analýzy. Ačkoliv neexistuje legislativní úprava metodiky finanční analýzy, ustálily se v praxi obecně používané techniky a postupy analýzy. Hlavní techniky zahrnují metody, které pracují s informacemi obsaženými v účetních výkazech a informacemi z nich odvozenými. Když analyzujeme přímo data z finančních výkazů, jedná se o metodu absolutní, když data z výkazů dáváme do poměru, jedná se o relativní metodu. (Grünwald a Holečková, 2006)

Metoda absolutní

Absolutní ukazatele jsou údaje z finančních výkazů, které se dále neupravují pro potřeby finanční analýzy, a zároveň jsou používány k popisování trendů, nebo-li k provádění horizontální a vertikální analýzy. Výsledkem rozdílu absolutních ukazatelů jsou rozdílové ukazatele. (Grünwald a Holečková, 2006)

Metoda relativní

„Procentní rozbor absolutních ukazatelů představuje nejjednodušší techniku analýzy účetních výkazů a slouží nám k prvotní orientaci v hospodaření podniku. Upozorňuje na

problémové oblasti, které je potřeba podrobit podrobnějšímu zkoumání.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 19)

Pomocí relativní metody se provádí horizontální analýza vyjadřující změnu trendu položky v procentech nebo indexem a vertikální analýza vyjadřující strukturu aktiv a pasiv nebo položek výkazu zisku a ztráty, když položky rozvahy vztahujeme k celkovým aktivům nebo pasivům a položky z výkazu zisku a ztráty vztahujeme nejčastěji k tržbám.

3.4 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů se skládá především z horizontální a vertikální analýzy. Horizontální analýza vyjadřuje změny absolutních ukazatelů v určitém časovém úseku. Je nezbytné mít údaje ze dvou po sobě následujících období a položky z výkazů se porovnávají v řádcích, a proto se tato metoda jmenuje horizontální. Pomocí indexů se zjistí, o kolik procent se změnila hodnoty absolutních ukazatelů. (Kislingerová a Hnilica, 2005) Matematicky lze index vyjadřující vývoj položky vzhledem k minulému období vyjádřit:

$$I_{t/t-1}^i = \frac{B_i(t)}{B_i(t-1)} \quad \text{případně} \quad I_{t/t-1}^i = \frac{B_i(t)}{B_i(t-1)} - 1 \quad (1)$$

kde: B_i ... hodnota položky i v čase t

t ... čas

V případě, kdy nemůžeme vypočítat hodnotu indexu, například protože dělitel je roven nule nebo když hodnota položky byla v předešlém období nízká a v následujícím období rapidně vzrostla, použijeme místo indexu diferenci (rozdíl). Matematicky lze diferenci vyjádřit:

$$D_{t/t-1} = B_i(t) - B_i(t-1) \quad (2)$$

kde: $D_{t/t-1}$... změna oproti předcházejícímu období

t ... čas

B_i ... hodnota položky i

3.4.1 Horizontální analýza podniku Eutit

Horizontální analýzou rozvahy společnosti Eutit budeme sledovat změny položek aktiv a pasiv v čase a popíšeme příčiny těchto změn. Sledované období je od roku 2008 do roku 2012 a meziroční změny jsou uvedeny absolutní částkou i indexem absolutního ukazatele. Pro přehlednost jsou jednotlivé položky uspořádány do skupin dle členění v rozvaze. Horizontální analýza rozvahy pomáhá popsat trend absolutních ukazatelů za určité období a poskytuje detailnější náhled na vývoj absolutních ukazatelů.

Analýza aktiv

Když se zaměříme na aktiva podniku Eutit, tak jako první popíšeme vývoj položky celkových aktiv (bilanční sumy). Jak ukazuje i níže uvedená tabulka vývoje aktiv, bilanční suma za sledované období od roku 2008 má rostoucí trend, v roce 2009 se celková aktiva zvýšila jen nepatrně o 2 % a v dalších dvou letech vždy o 11 %. Z jednotlivých skupin aktiv se nebudeme věnovat pohledávkám za upsaný vlastní kapitál, které mají v Eutitu ve sledovaném období nulovou hodnotu.

Tabulka 4: Horizontální analýza aktiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka aktiv (tis.)	Změna 2008-2009		Změna 2009-2010		Změna 2010-2011		Změna 2011-2012	
	abs.	index	abs.	index	abs.	index	abs.	index
Aktiva celkem	4 298	1,02	23 617	1,11	26 762	1,11	549	1,00
Pohl. za upsaný vl. kap.	0	-	0	-	0	-	0	-
Dlouhodobý majetek	5 305	1,06	10 257	1,12	2 380	1,02	8 271	1,08
Dlouh. nehm. majetek	-26	0,16	2 852	571,40	-1 813	0,37	-480	0,54
Dlouh. hmotný majetek	1 561	1,03	3 226	1,06	6 277	1,10	7 613	1,11
Dlouh. fin. majetek	3 770	1,14	4 179	1,14	-2 084	0,94	1 138	1,03
Oběžná aktiva	-1 342	0,99	13 471	1,10	22 927	1,16	-6 013	0,96
Zásoby	1 613	1,04	-1 360	0,97	22 013	1,49	10 937	1,16
Dlouhodobé pohledávky	0	-	0	-	0	-	0	-
Krátkodobé pohledávky	-10 642	0,88	3 971	1,05	-34 212	0,57	4 780	1,11
Krátkodobý fin. majetek	7 687	3,80	10 860	2,04	35 126	2,65	-21 730	0,61
Ostatní aktiva	335	1,76	-111	0,86	1 455	3,19	-1 709	0,19

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Dlouhodobý majetek podniku se nejvíce navýšil v roce 2010 a to zhruba o 10,2 milionu korun (12 %). Tento nárůst ovlivnilo zvýšení dlouhodobého nehmotného majetku o 2,8 milionu korun. Společnost Eutit také investovala do nového ERP systému. Jedná se o

komplexní systém pro nákup, výrobu, obchod, sklady, personalistiku, účetnictví a další. Na informační systém byla poskytnuta dotace od státu v hodnotě 50 % z investice.

Dále se na nárůstu dlouhodobého majetku podílela investice do staveb (2,7 milionu korun), když v areálu podniku byl vyasfaltován prostor pro skladování výrobků. Položku dlouhodobého majetku také zvýšilo technické zhodnocení tunelové pece č. 2, když byl modernizován systém dopravy a dávkování základní suroviny. V roce 2011 a 2012 bylo proinvestováno téměř 20 mil. korun v rámci areálu (jedná se o zateplení administrativní budovy, nová střecha a přístavba výrobní haly). Jestliže budeme dále analyzovat položky dlouhodobého hmotného majetku, tak zjistíme, že v roce 2011 došlo k růstu samostatných movitých věcí o 7,6 milionu korun, protože byly pořízeny dva nové osobní automobily a ojetý nákladní automobil. Byl také zařazen stroj na opracování protlačovacích trub, který byl sice nakoupen v roce 2010, ale instalace se protáhla. Na dlouhodobém finančním majetku se v roce 2011 projevilo také to, že Eutit odepsal část půjčky, která byla poskytnuta dceřině společnosti Slévárna Plzeň a která byla už po splatnosti. V roce 2012 byly zařazeny do užívání ještě některé investice, které souvisely s výše uvedenými investicemi do pecí.

Vývoj krátkodobých (oběžných) aktiv měl rostoucí tendenci až na rok 2009, ve kterém nepatrně klesla hodnota oběžných aktiv. Zásoby vykázaly značný přírůstek (22 milionů korun) v roce 2011. Tento rok byl pro společnost velice úspěšný z pohledu tržeb a rekordní z pohledu výroby. Položka výrobky se zvýšila oproti minulému roku o 17,5 milionu korun a materiál se zvýšil o 5,5 milionu korun. Podnik měl v tomto roce více zakázek a to se projevilo i na tržbách. Když se podíváme na pohledávky z obchodních vztahů, tak zjistíme, že za rok 2011 se hodnota snížila o přibližně 30 milionů korun, protože došlo ke splacení starých pohledávek. Inkaso pohledávek z obchodních vztahů nejvýznamněji ovlivňuje vývoj celkových krátkodobých pohledávek společnosti Eutit. Krátkodobý finanční majetek měl za sledované období rostoucí průběh a nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2011 u položky účty v bankách. Peníze na účtech v bankách se zvýšily o více než 35 milionů korun, hlavně díky inkasu starých pohledávek a velkému objemu produkce.

Analýza pasiv

Teď se zaměříme na horizontální analýzu pasiv. Pozitivní je vývoj vlastního kapitálu, který roste ročně více jak o 20 milionů korun, navzdory dopadům ekonomické krize po roce 2008.

Tabulka 5: Horizontální analýza pasiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka pasiv (tis.)	Změna 2008-2009		Změna 2009-2010		Změna 2010-2011		Změna 2011-2012	
	abs.	index	abs.	index	abs.	index	abs.	index
Pasiva celkem	4 298	1,02	23 617	1,11	26 762	1,11	549	1,00
Vlastní kapitál	24 468	1,16	29 670	1,16	25 851	1,12	1 826	1,01
Základní kapitál	0	1,00	0	1,00	0	1,00	0	1,00
Kapitálové fondy	0	1,00	0	1,00	0	1,00	0	1,00
Fondy ze zisku	499	1,36	-243	0,87	12	1,01	108	1,06
VH minulých let	48 891	1,51	22 204	1,15	23 753	1,14	25 839	1,14
VH běžného účet. obd.	-24 922	0,55	7 709	1,25	2 086	1,05	-24 121	0,41
Cizí zdroje	-19 014	0,67	-6 607	0,83	3 006	1,09	-129	1,00
Rezervy	-7 478	0,65	-7 129	0,50	-3 741	0,47	0	1,00
Dlouhodobé závazky	147	1,03	-62	0,99	137	1,03	0	1,00
Krátkodobé závazky	-1 221	0,94	-2 282	0,88	9 476	1,55	-129	1,00
Bank. úvěry a výpomoci	-10 462	0,00	2 866	-	-2 866	0,00	0	-
Ostatní pasiva	-1 156	0,74	554	1,17	-2 095	0,45	-1 147	0,34

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Vývoj vlastního kapitálu byl ovlivněn zejména výsledky hospodaření. V roce 2009 hodnota vlastního kapitálu vzrostla o 16 % navzdory snížení výsledku hospodaření běžného účetního období o téměř 25 milionů korun. Nárůst vlastního kapitálu v tomto roce byl způsoben zvýšením výsledku hospodaření minulých let o 48,9 milionu korun, protože podnik nevyplácel podíly na zisku. Po roce 2009 začal narůstat výsledek hospodaření běžného účetního období, protože se postupně zvyšovaly zakázky společnosti.

Z analýzy cizích zdrojů je zřejmé, že společnost nemá skoro vůbec dlouhodobé závazky a snaží se snižovat cizí zdroje financování, protože má přebytek finančních prostředků a řeší spíše otázku kam uložit peníze než odkud si peníze půjčit. V roce 2009 se společnosti snížily krátkodobé bankovní úvěry o zhruba 10,4 milionu korun, protože společnost splatila kontokorentní úvěr. V roce 2010 se snížila hodnota čerpaných dotací, díky zavedení nového informačního systému a ukončení čerpání dotací na tento systém.

Analýza výkazu zisku a ztráty podniku Eutit

Pro horizontální analýzu výkazu zisku a ztráty jsou uvedeny jen důležité položky, které se měnily významnějším způsobem.

Tabulka 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	Změna 2008-2009		Změna 2009-2010		Změna 2010-2011		Změna 2011-2012	
	abs.	index	abs.	index	abs.	index	abs.	index
Tržby za výrobky	-24 566	0,89	19 057	1,09	21 446	1,10	-30 723	0,87
Přidaná hodnota	-4 215	0,97	-756	0,99	31 331	1,25	-37 511	0,76
Osobní náklady	-6 987	0,92	1 739	1,02	12 165	1,16	4 807	1,05
Provozní VH	-4 845	0,89	16 774	1,42	7 933	1,14	-43 852	0,32
Tržby z prodeje podílů	-21 926	0,00	0	-	0	-	0	-
Změna rezerv fin.čin.	7 318	0,27	7 845	-1,95	7 708	2,49	-12 894	0,00
Finanční VH	-20 328	0,04	-9 088	-10,76	-2 415	1,29	10 681	218,98
VH za běžnou činnost	-24 922	0,55	7 709	1,25	2 086	1,05	-24 013	0,41
VH za účetní období	-24 922	0,55	7 709	1,25	2 086	1,05	-24 121	0,41
VH před zdaněním	-25 173	0,62	7 686	1,19	5 518	1,11	-33 279	0,38

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Na vývoji tržeb měl velký význam fakt, že rok 2008 byl hodně úspěšný pro podnik, protože měl podnik hodně zakázek a vyšší tržby. V roce 2009 se snížení poptávky v důsledku ekonomické krize podepsalo na snížení tržeb za výrobky (o 24,5 mil. korun). Následně se začala situace zlepšovat, přibývaly zakázky a tržby narůstaly. Rok 2011 byl rekordním rokem z hlediska výroby a tržeb, které dosáhly 245 milionů korun. To se projevilo na položce výkonů ve výkazu zisku a ztráty nárůstem výkonů o 42,7 milionů korun. Takto strmý nárůst byl způsoben hlavně zvýšením stavu zásob vlastní výroby o 20,4 milionů korun a snížením tempa růstu výkonové spotřeby. V důsledku velkého zvýšení výkonů a ne tak velkého zvýšení výkonové spotřeby se přidaná hodnota v roce 2011 zvýšila o 31,3 milionů korun. Méně zakázek v roce 2009 znamenalo propouštění zaměstnanců, a proto můžeme vidět pokles osobních nákladů za rok 2009. V dalších letech se zvyšovala poptávka a dařilo se podniku, a proto zaměstnal nové pracovníky a to způsobilo růst osobních nákladů.

Z vývoje tržeb z prodaných podílů je vidět, že došlo k poklesu v roce 2009 o částku necelých 22 milionů korun. Jednalo se o jednorázovou změnu, protože Eutit o rok dříve prodal podíl ve společnosti GGI. Eutit z opatrnosti vytváří na pohledávky z finanční oblasti opravné položky, a proto tyto opravné položky vykazují růst. Z analýzy vyplývá,

že zásadní podíl na vývoji výsledku hospodaření měl vývoj tržeb. Postupné zvyšování tržeb od roku 2010 podporuje růst výsledku hospodaření. Na zisku podniku se projevují také hodně výkyvy v zakázkách, které mohou nastat nepředvídatelně v tomto specifickém oboru.

Závěr

Na závěr této kapitoly věnující se horizontální analýze bych zdůraznil nejvýznamnější změny v Eutitu. Analýza potvrzuje záměry společnosti o snižování zadluženosti a financování převážně z vlastních zdrojů. Další významnou změnou je stav pohledávek, který se významně snížil v roce 2011 díky inkasování starých pohledávek, což vedlo k navýšení finančního majetku. Tržby a výsledky hospodaření Eutitu vykazují výkyvy, protože se v jednotlivých letech objevují výkyvy v zakázkách a charakter zakázky významně ovlivňuje zisk společnosti. Někdy i jedna zakázka dokáže způsobit významnou změnu v tržbách, například když v jednom roce Eutit dostane zakázku na třicet kilometrů potrubí do Indie, tak to znatelně ovlivní meziroční výsledky podniku, jak můžeme vidět v roce 2011.

3.4.2 Vertikální analýza podniku Eutit

Vertikální analýza vyjadřuje podíl položek účetních výkazů ke zvolenému základu. Většinou se při analýze rozvahy za základ považují celková aktiva či pasiva a při analýze výkazu zisku a ztráty je základem suma celkových výnosů či tržeb. (Kislingerová a Hnilica, 2005)

Procentní vyjádření položky B_i vzhledem k sumě položky B_i lze vyjádřit následovně.

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \quad (3)$$

Analýza aktiv

Vývoj majetkové struktury je vyjádřen absolutně i procentuálně a sledované období je od roku 2008 do roku 2012.

Tabulka 7: Vertikální analýza aktiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka aktiv (tis.)	2008		2009		2010		2011		2012	
	částka	%	částka	%	částka	%	částka	%	částka	%
Aktiva celkem	217 511	100%	221 809	100%	245 426	100%	272 188	100%	272 737	100%
Dlouhodobý majetek	83 421	38%	88 726	40%	98 983	40%	101 363	37%	109 634	40%
Dlouhodobý nehm. maj.	31	0%	5	0%	2 857	1%	1 044	0%	564	0%
Dlouhodobý hm. majetek	56 242	26%	57 803	26%	61 029	25%	67 306	25%	74 919	27%
Dlouhodobý fin. majetek	27 148	12%	30 918	14%	35 097	14%	33 013	12%	34 151	13%
Oběžná aktiva	133 650	62%	132 308	60%	145 779	60%	168 706	62%	162 693	60%
Zásoby	44 719	21%	46 332	21%	44 972	18%	66 985	25%	77 922	29%
Dlouhodobé pohledávky	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Krátkodobé pohledávky	86 183	40%	75 541	34%	79 512	32%	45 300	17%	50 080	18%
Krátkodobý fin. majetek	2 748	1%	10 435	5%	21 295	9%	56 421	21%	34 691	13%
Časové rozlišení	440	0%	775	0%	664	0%	2 119	1%	410	0%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Nejdříve se zaměříme na poměr dlouhodobého majetku k celkovým aktivům. Dlouhodobý majetek tvoří 38 % aktiv za rok 2008 a v dalších dvou letech se poměr zvýšil na 40 %. Zvýšení ovlivnily investice do výrobní haly (v podobě nové střechy a přístavby haly) a vyasfaltování areálu.

Krátkodobá (oběžná) aktiva tvoří značnou část (60 %) celkových aktiv. Podnik váže hodně kapitálu v oběžném majetku, protože jeho odběratelé vyžadují co nejrychlejší dodání a podnik využívá toho, že se výrobky dobře skladují a proto si nechávají rezervu ve skladech. Je to také z důvodu delší výroby většího množství čedičových odlitků. Značný nárůst zásob v roce 2011, jak je možné vidět ve výše uvedené tabulce, byl zapříčiněn velkým nárůstem výrobků (jednalo se o výborný rok). Krátkodobý finanční majetek se zvýšil také díky inkasu starých pohledávek v roce 2011.

Srovnání majetkové struktury s odvětvím

Tavení čediče a výroba odlitků s mimořádnými vlastnostmi je v České republice unikátní, o čemž nasvědčuje i počet podniků, které se takovou činností zabývají u nás i ve světě. Na domácím trhu není kromě Eutitu jiná česká společnost, která by podnikala v tomto oboru, a proto je velmi složité porovnávat finanční ukazatele s průměrnými hodnotami v odvětví. Nicméně podnik Eutit bychom mohli srovnat s podniky zabývající se zpracovatelským průmyslem, pod který spadá výroba v Eutitu. Pro porovnání tedy

budeme používat průměrné hodnoty ukazatelů v odvětví zpracovatelského průmyslu - Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků.

Pro srovnání majetkové struktury Eutitu s odvětvím Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků je níže uvedena tabulka průměrných hodnot v tomto odvětví za rok 2011.

Eutit má oproti průměrným hodnotám v odvětví vyšší podíl oběžných aktiv na celkových aktivech. Je to způsobeno větším poměrem zásob vůči celkovým aktivům, protože podnik chce co nejrychleji dodat zboží odběratelům. Skladování výrobků není nákladné, mohou být uskladněny kdekoli v areálu podniku, což je další důvod vyššího stavu zásob.

Vyšší podíl oběžných aktiv vzhledem k celkovým aktivům je dán také velkou odepsaností budov a zařízení. Podnik splácel deset let privatizační úvěr a zastaralost a opotřebenost areálu se začíná dohánět až v posledních letech.

Tabulka 8: Majetková struktura podniků v odvětví za rok 2011

Položka	Podíl (v %)
Aktiva	100%
Dlouhodobá aktiva	44,67%
Oběžná aktiva	54,99%
Zásoby	17,77%
Pohledávky	30,37%
Krátk. fin. majetek	6,85%
Časové rozlišení	0,34%

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2011 [online] Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz>, 2013

Analýza pasiv

Z analýzy struktury kapitálu vyplývá snaha snižovat financování z cizích zdrojů. Podnik má přebytek finančních prostředků a nemá potřebu si tolik půjčovat. Poměr vlastního kapitálu na celkových pasivech má rostoucí trend, jak ukazuje i níže uvedená tabulka č. 10.

Podíl výsledku hospodaření minulých let na celkových pasivech se za posledních pět let značně zvýšil (téměř o 30 %), zatímco poměr výsledku hospodaření běžného účetního období se snižoval. Poměr cizích zdrojů k pasivům se každým rokem snižoval, což je vidět například na rezervách.

Tabulka 9: Vertikální analýza pasiv za období 2008-2012 podniku Eutit

Položka pasiv (tis.)	2008		2009		2010		2011		2012	
	částka	%	částka	%	částka	%	částka	%	částka	%
Pasiva celkem	217 511	100%	221 809	100%	245 426	100%	272 188	100%	272 737	100%
Vlastní kapitál	155 721	72%	180 189	81%	209 859	86%	235 710	87%	237 536	87%
Základní kapitál	2 000	1%	2 000	1%	2 000	1%	2 000	1%	2 000	1%
Kapitálové fondy	119	0%	119	0%	119	0%	119	0%	119	0%
Fondy ze zisku	1 391	1%	1 890	1%	1 647	1%	1 659	1%	1 767	1%
VH z minulých let	96 225	44%	145 116	65%	167 320	68%	191 073	70%	216 912	80%
VH běžného účet. obd.	55 986	26%	31 064	14%	38 773	16%	40 859	15%	16 738	6%
Cizí zdroje	57 350	26%	38 336	17%	31 729	13%	34 735	13%	34 606	13%
Rezervy	21 644	10%	14 166	6%	7 037	3%	3 296	1%	3 296	1%
Dlouhodobé závazky	4 528	2%	4 675	2%	4 613	2%	4 750	2%	4 750	2%
Krátkodobé závazky	20 716	10%	19 495	9%	17 213	7%	26 689	10%	26 560	10%
Bank. úvěry a výpomoci	10 462	5%	0	0%	2 866	1%	0	0%	0	0%
Časové rozlišení	4 440	2%	3 284	2%	3 838	1%	1 743	0%	596	0%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Eutit

Jednotlivé položky jsou poměřovány k tržbám za zboží a vlastní výrobky. Níže uvedená tabulka č. 11 ukazuje vysoký podíl přidané hodnoty v poměru k tržbám, což je pro podnik pozitivní.

Podíl čistého zisku k tržbám je také na velmi dobré úrovni navzdory výkyvům v tržbách a doznívající ekonomické krizi a s tím souvisejícím poklesem zakázek v letech 2008 až 2010. Od roku 2011 vzrůstal podíl osobních a mzdových nákladů k tržbám, protože podnik zvyšoval počet zaměstnanců z důvodu vyššího objemu zakázek.

Tabulka 10: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby za zboží a vlastní výrobky	100%	100%	100%	100%	100%
Tržby za prodej zboží	0,23%	0,26%	0,25%	0,24%	0,28%
Výkony	99,81%	99,60%	99,33%	108,04%	105,85%
Tržby za prodej vlastních vyr. a služeb	99,77%	99,74%	99,75%	99,76%	99,72%
Výkonná spotřeba	42,97%	38,01%	43,32%	44,17%	50,31%
Spotřeba materiálu a energie	31,35%	30,26%	28,96%	30,35%	32,93%
Služby	11,63%	7,75%	14,36%	13,82%	17,37%
Přidaná hodnota	56,86%	61,61%	56,03%	63,89%	55,56%
Osobní náklady	36,06%	36,98%	34,60%	36,53%	43,99%
Mzdové náklady	26,41%	27,41%	25,61%	27,14%	32,72%
Náklady na sociální zabezpečení a ZP	9,26%	9,10%	8,70%	9,15%	11,06%
Odpisy DHM a DNM	2,47%	2,48%	2,27%	2,79%	3,12%
Provozní výsledek hospodaření	19,52%	19,50%	25,32%	26,34%	9,70%
Ostatní finanční výnosy	5,33%	2,59%	2,23%	3,31%	2,46%
Ostatní finanční náklady	3,61%	4,00%	3,63%	2,53%	3,12%
Finanční výsledek hospodaření	9,19%	0,38%	3,71%	4,37%	0,02%
VH za běžnou činnost	24,38%	15,15%	17,29%	16,63%	7,84%
VH za účetní období	24,38%	15,15%	17,29%	16,63%	7,79%
VH před zdaněním	28,71%	19,87%	21,61%	21,97%	9,62%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Závěr

Lze říci, že majetková struktura Eutitu odpovídá charakteru odvětví, i když při srovnání s odvětvovými průměry je podíl oběžného majetku vůči celkovým aktivům vyšší, než je běžné pro průmyslové podniky. Je to způsobené hlavně požadavky odběratelů na rychlost dodání a složitým výrobním procesem. Podnik má proto větší zásoby, aby mohl co nejrychleji uspokojit požadavky odběratelů. Z analýzy majetkové struktury je také vidět, že Eutit upřednostňuje politiku vyšší likvidity, protože převažují likvidní aktiva (o likviditě podniku se zmíním v další části práce). Kapitálová struktura Eutitu potvrzuje to, že se jedná o průmyslový podnik. Průmyslové podniky většinou využívají více vlastních zdrojů financování a Eutit není výjimkou. Navíc strategie podniku spočívající ve snižování zadluženosti významně ovlivňuje kapitálovou strukturu. Snižování zadluženosti je výhodné z pohledu věřitelů podniku, protože klesá riziko nesplácení. Vlastníci podniku sledují zadlužování v návaznosti na rentabilitu, a jak uvidíme v kapitole věnující se rentabilitě podniku, tak výnosnost podniku je navzdory nízkému zadlužení výborná.

3.5 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele, nazývané také jako finanční fondy nebo fondy finančních prostředků, vznikají rozdílem absolutních ukazatelů. „Pojem fond se ve finanční analýze používá v jiném smyslu, než jak jej vymezuje účetnictví. Fond je chápán buď jako agregace stavových položek nebo rozdíl mezi určitými položkami aktiv a pasiv.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 16)

3.5.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál se vypočítá jako rozdíl oběžných aktiv (bez dlouhodobých pohledávek) a krátkodobých závazků, do krátkodobých závazků jsou připočítány i běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci (Grünwald a Holečková, 2006). Když podnik vykazuje větší hodnotu krátkodobých aktiv než krátkodobých závazků, znamená to že, je na tom dobře s likviditou. Přebytek oběžných aktiv nad krátkodobými dluhy může pomoci, když nastanou události spojené s větším výdajem finančních prostředků podniku.

Tabulka 11: Čistý pracovní kapitál podniku Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	2008	2009	2010	2011	2012
Oběžná aktiva	133 650	132 308	145 779	168 706	162 693
Krátkodobé závazky	20 716	19 495	17 213	26 689	26 560
Krátkodobé bankovní úvěry	10 462	0	0	0	0
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	2 866	0	0
Krátkodobé závazky, úvěry a výpomoci	31 178	19 495	20 079	26 689	26 560
Čistý pracovní kapitál	102 472	112 813	125 700	142 017	136 133

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Společnost Eutit dosahuje každoročně vysokých hodnot čistého pracovního kapitálu, za posledních pět let čistý pracovní kapitál přesahoval 100 milionů korun ročně. Z výše uvedené tabulky je vidět rostoucí tendence hodnot ukazatele. V roce 2009 se čistý pracovní kapitál zvýšil, navzdory snížení hodnoty oběžných aktiv o zhruba 1,3 milionu korun. To bylo způsobeno snížením krátkodobých bankovních úvěrů o 10,5 milionu korun, když podnik splatil kontokorentní úvěr. Společnost Eutit váže v krátkodobých aktivech (především v zásobách) větší množství finančních prostředků, protože potřebuje vyšší stav zásob pro rychlejší uspokojování potřeb zákazníků. Odběratelé

požadují po Eutitu dodání výrobků co nejdříve a podnik musí také zohlednit časovou náročnost výroby.

Závěrem této části může být konstatování, že Eutit má o hodně více kapitálu v oběžném majetku, než je třeba k pokrytí krátkodobých závazků.

3.6 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrovými ukazateli se liší od horizontální a vertikální analýzy v tom, že nesleduje stav pouze jedné veličiny, ale poměruje různé položky mezi sebou a lépe vystihuje jejich souvislosti. Poměrová analýza patří k nejrozšířenější metodě finanční analýzy. Poměrové ukazatele se většinou dělí do dvou kategorií, na provozní ukazatele, vyjadřující výkonnost a úroveň hospodaření s majetkem podniku, a finanční ukazatele popisující finanční strukturu, zadluženost a likviditu. (Grünwald a Holečková, 2006) Tyto dvě kategorie ukazatelů se dále dělí na skupiny podle různých aspektů a vlastností:

- rentabilita,
- aktivita,
- platební schopnost (solventnost, likvidita),
- finanční stabilita a zadluženost a
- ukazatele kapitálového trhu.

3.6.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability patří k nejpoužívanějším ukazatelům. „Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 29) Při výpočtu rentability vycházíme hlavně z výkazu zisku a ztráty a z rozvahy. Struktura ukazatelů rentability je taková, že v čitateli zlomku se nachází položka, která odpovídá výsledku hospodaření, a jmenovatel je tvořen určitým druhem kapitálu, tržbami nebo náklady. Můžeme říci, že analýza rentability vypovídá o celkové efektivnosti podnikatelské činnosti a výsledky této analýzy jsou potřebné nejen pro akcionáře a investory, ale i pro ostatní skupiny. Tendence ukazatelů by měla být v delším časovém období rostoucí. Zisk, který je nutný k výpočtu ukazatelů rentability, není zcela jednoznačný pojem, protože existují různé kategorie zisku.

Mezi hlavní kategorie zisku patří:

- zisk před odečtením úroků a daně (EBIT) vyjadřující provozní výsledek hospodaření,
- zisk před zdaněním (EBT) odpovídající provoznímu zisku, od kterého už byl odečten nebo přičten finanční a mimořádný výsledek hospodaření a který ještě nebyl snížen odečtením daní. Tato kategorie zisku se využívá při zjišťování výkonnosti podniků při různých daňových sazbách,
- zisk po zdanění (EAT nebo NP) vyjadřující ve výkazu zisku a ztráty výsledek hospodaření za běžné účetní období. (Růčková, 2010)

Nejčastěji používané ukazatele rentability jsou rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita tržeb a rentabilita nákladů.

Rentabilita aktiv (return on assets – ROA)

Pomocí ukazatele rentability aktiv se hodnotí celková efektivnost podniku. Tento ukazatel „odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti financovány.“ (Růčková, 2010, s. 52)

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celková aktiva}} \quad (4)$$

V čitateli výše uvedeného ukazatele se může použít kromě zisku po zdanění (EAT) také zisk před odečtením úroků a daně (EBIT). Když použijeme zisk EBIT, tak porovnáваме podnik v prostředí nestejného daňového a úrokového zatížení a výsledek ukazatele lze použít při srovnání v odvětví. Když podnik požaduje, aby výsledná hodnota ukazatele vyjadřovala poměr vložených prostředků a zisku, k němuž se připočte i zhodnocení cizího kapitálu, v tom případě se do čitatele použije čistý zisk zvýšený o zdaněné úroky. (Růčková, 2010) V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty rentability aktiv v podniku Eutit s. r. o. za sledované období.

Tabulka 12: Rentabilita aktiv ROA za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	2008	2009	2010	2011	2012
Výsledek hospodaření za úč. období EAT	55 986	31 064	38 773	40 859	16 738
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	229 142	204 576	223 633	245 079	214 356
Aktiva celkem	217 511	221 809	245 426	272 188	272 737
Ziskové rozpětí (%)	22%	15%	17%	16%	8%
Obrat aktiv (index)	1,06	0,92	0,91	0,90	0,79
Rentabilita aktiv ROA (%)	26%	14%	16%	15%	6%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Rozklad rentability aktiv

Některé ukazatele rentability lze rozložit a to nám umožňuje lépe popsat, která veličina měla rozhodující vliv na výsledné hodnotě ukazatele rentability. Rentabilitu aktiv můžeme rozložit na dva ukazatele, a to na rentabilitu tržeb (ziskové rozpětí) a obrat celkových aktiv (rychlost obratu aktiv). K vyjádření rozkladu se používá takzvaná Du Pont rovnice, která má následující tvar. (Grünwald a Holečková, 2006)

$$ROA = \text{ziskové rozpětí} \times \text{obrat aktiv} = \frac{EAT}{\text{tržby}} \times \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (5)$$

Z rozkladu vyplývá, že rentabilitu aktiv ovlivňuje kombinace obratovost kapitálu a ziskovost tržeb. „Vysoká ziskovost tržeb je převážně výsledkem dobré kontroly nákladů, hospodárnosti při vynakládání prostředků, při spotřebě kapitálu, vysoký obrat celkových aktiv je projevem efektivního využívání kapitálu, resp. majetku, se kterým podnik hospodaří.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 37)

Obecně se nedá přesně vymežit, jaká kombinace ziskového rozpětí a obratu celkových aktiv je nejlepší, protože záleží na odvětví, ve kterém podnik provozuje podnikatelskou činnost. Rozdíly jsou například mezi podniky těžkého průmyslu, které se soustředí hlavně na vysokou míru ziskovosti tržeb na úkor pomalejšího obratu celkových aktiv. Je to způsobeno tím, že podniky zabývající se těžkým průmyslem mají velký podíl dlouhodobých aktiv (hlavně dlouhodobého hmotného majetku). Opakem jsou podniky spotřebního průmyslu, které mají nízkou míru ziskovosti tržeb, a k rentabilitě celkového kapitálu přispívá hlavně rychlý obrat celkových aktiv. Kapitálově náročné podniky s velkým poměrem dlouhodobého hmotného majetku mají vysoký podíl fixních

nákladů, což je bariéra pro vstup jiných konkurenčních podniků. Tato bariéra umožňuje vykazovat relativně vyšší míru ziskovosti tržeb. Podniky méně kapitálově náročné mají ziskovost tržeb omezenou konkurenčním prostředím, díky snadnému vstupu do odvětví, a proto tyto podniky usilují o vysokou obratovost kapitálu, aby si zajistili příznivou míru rentability. (Grünwald a Holečková, 2006)

V roce 2008 byla rentabilita aktiv podniku Eutit na velmi vysoké úrovni, když se blížila k 30 %. Dopady finanční krize v roce 2009 přispěly k poklesu hodnoty rentability celkového kapitálu téměř na polovinu. Použitím pyramidového rozkladu můžeme vidět, které položky nejvíce ovlivnily hodnotu rentability v podniku Eutit. Když se zaměříme na obrat aktiv, tak vidíme, že v roce 2009 se hodnota obratu aktiv významněji snížila a to mělo přímý dopad na celkovou rentabilitu aktiv, konkrétně na její snížení. V roce 2009 došlo ke snížení poptávky po produkci společnosti Eutit vlivem finanční krize a podniku se markantně snížily tržby. Za posledních 5 let se celková aktiva podniku meziročně vždy zvyšovala, realizovaly se investice do dlouhodobého majetku (modernizace pecí, zateplování administrativní budovy, nová střecha výrobní haly, asfaltování areálu atd.). Zvyšování aktiv podniku ovlivňovalo také hodnoty ukazatele obratu aktiv, konkrétně docházelo k meziročnímu poklesu tohoto ukazatele. Pokud analyzujeme ukazatel ziskové rozpětí, který také ovlivňuje celkovou rentabilitu, je zřejmý pokles ziskové marže v roce 2009. Tento pokles způsobil vyšší úbytek hodnoty čistého zisku v porovnání s úbytkem tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb v roce 2009. Na snížení hodnoty čistého zisku v roce 2009 měl značný vliv prodej podílu ve společnosti GGI v roce 2008, což v tomto roce zvýšilo hodnotu tržeb z prodeje cenných papírů a podílů a ovlivnilo to finanční výsledek hospodaření. Jednalo se o jednorázovou změnu, která značně přispěla k vyššímu poklesu čistého zisku po roce 2008. Od roku 2009 se rentabilita aktiv pohybuje kolem hodnoty 15 %.

Z rozkladu ukazatele rentability aktiv vyplývá, že jeho snížení v roce 2009 zapříčinil jak pokles obratu aktiv, tak i pokles ziskové marže, což může být důsledkem ekonomické krize a snížením poptávky po produktech společnosti. Kapitálově náročné odvětví tavení čediče se vyznačuje vysokými fixními náklady a společnost proto nemohla předejít negativním dopadům ekonomické krize. Když se snížila poptávka a tržby, velký poměr fixních nákladů nedovolil významně snížit celkové náklady a došlo ke snížení zisku a podnik neměl mnoho možností, jak tomu zabránit.

Rentabilita celkového investovaného kapitálu (return on capital employed - ROCE)

„Ukazatel rentability celkového investovaného kapitálu vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem.“ (Růčková, 2010, s. 53) Na rozdíl od ukazatele rentability celkového vloženého kapitálu jde o poměr zisku a pasiv (konkrétně dlouhodobých dluhů a vlastního kapitálu).

$$ROCE = \frac{\text{zisk EAT}}{(\text{dlouhodobé dluhy} + \text{vlastní kapitál})} \quad (6)$$

Tabulka 13: Rentabilita celkového investovaného kapitálu ROCE za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	2008	2009	2010	2011	2012
Výsledek hospodaření za úč. období EAT	55 986	31 064	38 773	40 859	16 738
Dlouhodobé závazky	4 528	4 675	4 613	4 750	4 750
Vlastní kapitál	155 721	180 189	209 859	235 710	237 536
Rentabilita investovaného kap. ROCE (%)	35%	17%	18%	17%	7%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Analýza rentability celkového investovaného kapitálu ROCE ukazuje, že stejně jako tomu bylo u rentability aktiv, hodnota ukazatele se více jak o polovinu zmenšila v roce 2009. Důvodem poklesu bylo snížení zisku společnosti za současného zvyšování vlastního kapitálu. Zvyšování vlastního kapitálu bylo způsobeno tím, že v podniku nedocházelo k významnému rozdělování zisku a majitelé nechávali většinu zisku v podniku, a proto se zvyšovala meziročně hodnota výsledku hospodaření minulých let. Navzdory poklesu rentability celkového investovaného kapitálu se ziskovost všech aktiv financovaných z vlastních a dlouhodobých cizích zdrojů drží na dobré úrovni.

Rentabilita vlastního kapitálu (return on equity – ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu nám říká, jak výnosný je kapitál vložený akcionáři nebo vlastníky společnosti. Zvyšování ukazatele může být způsobeno nárůstem výsledku hospodaření nebo snížením podílu vlastního kapitálu. Rentabilita vlastního kapitálu za použití kategorie zisku EAT se vypočítá následovně.

$$ROE = \frac{\text{zisk EAT}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (7)$$

Zájem investorů se odvíjí od výše ukazatele v porovnání s výnosností bezrizikových cenných papírů garantovaných státem. Když je po delší časové období hodnota ukazatele rentability vlastního kapitálu nižší než úroková míra těchto státních cenných papírů, investoři nemají zájem investovat do podniku a nezájem investorů může znamenat i zánik podniku. Z toho vyplývá, že by rentabilita vlastního kapitálu měla být vyšší než míra výnosu z cenných papírů garantovaných státem. Druhým hlediskem při srovnávání rentability vlastního kapitálu jsou náklady vlastního kapitálu, které by neměly převyšovat hodnotu rentability vlastního kapitálu. (Růčková, 2010) Podle výše zmíněných kritérií dělí Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky podniky do čtyř skupin:

- 1. skupina zahrnuje podniky, které mají hodnotu rentability vlastního kapitálu vyšší než hodnotu nákladů vlastního kapitálu.
- 2. skupina představuje podniky mající hodnotu rentability vlastního kapitálu nižší než náklady vlastního kapitálu, zatímco rentabilita vlastního kapitálu je vyšší než míra výnosu bezrizikových cenných papírů.
- 3. skupina obsahuje podniky, jejichž rentabilita vlastního kapitálu není vyšší než výnos bezrizikových aktiv, ale nabývá stále kladné hodnoty ROE.
- 4. skupina podniků je tvořena podniky se zápornou rentabilitou vlastního kapitálu. (Růčková, 2010)

Jak vyplývá také z níže uvedené tabulky, společnost Eutit patří do první skupiny, protože má vyšší hodnotu rentability vlastního kapitálu než je hodnota nákladů vlastního kapitálu a zároveň rentabilita vlastního kapitálu převyšuje výnosnost bezrizikových cenných papírů.

Tabulka 14: Bezriziková sazba cenných papírů a hodnoty ROE v odvětví a v podniku Eutit s.r.o.

Položka (%)	2008	2009	2010	2011	2012
ROE (EAT/vlastní kap.) Eutitu	36%	17%	18%	17%	7%
ROE (Eat/vlastní kap.) v odvětví	11%	9%	9%	9%	-
Bezriziková sazba cenných papírů (rf)	5%	5%	4%	4%	-
Alternativní nák. na vl. kap. v odvětví (re)	15%	14%	12%	13%	-

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za roky 2008-2011. [online] Praha:

Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz> a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Rozklad rentability vlastního kapitálu

Nejběžnější rozklad rentability je rozklad rentability vlastního kapitálu, a to na rentabilitu celkového kapitálu a finanční páky. Rentabilita celkového kapitálu se dále rozkládá na rentabilitu tržeb a obrat aktiv. Rozklad znázorňuje následující vzorec.

$$ROE = ROS \times \text{obrat aktiv} \times \text{finanční páka} = \frac{EAT}{\text{tržby}} \times \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vl. kapitál}} \quad (8)$$

„Ukazatel finanční páky je jednou z forem vyjádření míry zadluženosti podniku, podílu cizích zdrojů ve finanční struktuře podniku. Čím je podíl cizích zdrojů větší, tím je vyšší i ukazatel finanční páky.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 41) Z výše uvedeného vzorce pro rozklad rentability vlastního kapitálu vyplývá, že zvyšování zadluženosti zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu, ale nesmíme zapomenout, že zvýšení zadluženosti ovlivňuje kromě finanční páky také zbylé dva ukazatele, a proto pozitivní vliv zadluženosti musíme hodnotit jen na základě určitých předpokladů. „Zvýšení zadluženosti má souhrnně pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu pouze tehdy, jestliže podnik dokáže každou další korunu dluhu zhodnotit více než je úroková sazba dluhu.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 42) Pákový efekt je ovlivněn také například druhem odvětví, podmínkami pro získání úvěru.

Tabulka 15: Rentabilita vlastního kapitálu ROE za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	2008	2009	2010	2011	2012
Výsledek hospodaření za úč. období EAT	55 986	31 064	38 773	40 859	16 738
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	229 142	204 576	223 633	245 079	214 356
Aktiva celkem	217 511	221 809	245 426	272 188	272 737
Vlastní kapitál	155 721	180 189	209 859	235 710	237 536
Bezriziková sazba (rf) %	4,55%	4,67%	3,71%	3,51%	2,87%
Ziskové rozpětí (%)	22%	15%	17%	16%	8%
Obrat aktiv (index)	1,06	0,92	0,91	0,90	0,79
Finanční páka (index)	1,40	1,23	1,17	1,15	1,15
Rentabilita aktiv ROA (%)	26%	14%	16%	15%	6%
Rentabilita vlastního kapitálu ROE (%)	36%	17%	18%	17%	7%

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za roky 2008-2011. [online] Praha:

Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz> a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Hodnota rentability vlastního kapitálu je několikanásobně vyšší než průměrná hodnota výnosnosti z bezrizikových státních dluhopisů, což je pozitivní pro potenciální

investory. Ukazatel finanční páky, který ovlivňuje rentabilitu vlastního kapitálu, má klesající tendenci za posledních 5 let. To znamená že, podnik snižuje zadlužení a využívá méně cizích zdrojů pro financování. Snižováním obratu celkových aktiv se snižuje výsledná hodnota rentability vlastního kapitálu, ale z absolutního hlediska není snížení obratu aktiv negativní, protože společnost Eutit investuje a zvyšuje hodnotu celkových aktiv, což může v budoucnu přispět k růstu podniku. Zisková marže se po poklesu v roce 2009 pohybuje zhruba na stejné úrovni, a díky tomu se ani rentabilita vlastního kapitálu po roce 2009 příliš nemění.

Když srovnáme Eutit s odvětvím, tak vidíme, že rentabilita vlastního kapitálu v podniku vykazuje vyšší hodnotu, než jsou náklady na vlastní kapitál v odvětví (viz tabulka č. 16), což také svědčí o velmi dobrých hodnotách rentability vlastního kapitálu v Eutitu. Když budeme hodnotit pouze změnu ukazatele v roce 2009 proti roku 2008 a její příčiny, tak je zřejmé, že pokles byl způsoben značným poklesem všech tří dílčích ukazatelů. Od roku 2009 se vývoj rentability vlastního kapitálu prakticky nemění, protože se nijak zásadně nemění ani dílčí ukazatele. Ke zvýšení hodnoty rentability vlastního kapitálu společnosti Eutit by především přispělo, kdyby podnik generoval vyšší zisk, popřípadě kdyby využíval lépe efektu finanční páky tím, že by více využíval cizí zdroje financování. Díky charakteru odvětví je pro Eutit složité zvyšovat tržby, a proto by zvýšení financování z cizích zdrojů v případě, že by se současně nezvýšila poptávka po produkci podniku, nemuselo mít pozitivní dopad na rentabilitu.

Rentabilita tržeb (return on sales – ROS)

Tento ukazatel dává do poměru zisk v různých kategoriích a tržby, které jsou upravené podle účelu analýzy rentability tržeb. Ve jmenovateli nejčastěji vystupují tržby podílející se na provozním výsledku hospodaření nebo celkové tržby. Pokud bereme v úvahu čistý zisk, je ukazatel někdy nazýván také ziskové rozpětí, které vyjadřuje ziskovou marži. Situace podniku z hlediska produkce se odvíjí od ukazatele rentability tržeb, a proto čím vyšší je hodnota ROS, tím je situace podniku z hlediska produkce lepší. Dlouhodobý pokles ziskové marže způsobují náklady podniku, a proto by podnik měl analyzovat nejen rentabilitu tržeb, ale současně by také měl analyzovat náklady. (Růčková, 2010)

$$ROS = \frac{zisk}{tržby} \quad (9)$$

Tabulka 16: Rentabilita tržeb ROS za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	2008	2009	2010	2011	2012
Výsledek hospodaření za úč. období EAT	55 986	31 064	38 773	40 859	16 738
Tržby celkem	256 673	210 200	229 735	251 868	220 898
Rentabilita tržeb ROS (%)	26%	19%	21%	21%	9%
Ziskové rozpětí (%)	22%	15%	17%	16%	8%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Rentabilita tržeb (ROS) podniku Eutit při použití kategorie zisku EBIT je na velmi dobré úrovni a v období od roku 2008 do roku 2011 dosahuje navzdory dopadům krize více jak 20 % hrubého výnosu. Čistá výnosnost připadající na jednu korunu celkových tržeb je také na velmi dobré úrovni, což také svědčí o dobré ekonomické situaci podniku Eutit.

Rentabilita nákladů (return on costs – ROC)

Ukazatel rentability nákladů ROC představuje poměr zisku a celkových nákladů podniku. Když použijeme kategorii čistého zisku EAT, ukazatel vyjadřuje míru zisku na jednu korunu nákladů. Podnik by neměl vykazovat dlouhodobě klesající tendenci rentability nákladů, protože by to znamenalo snížení výnosnosti vzhledem k vynaloženým nákladům. Rentabilitu nákladů můžeme vyjádřit následujícím vzorcem.

$$ROC = \frac{zisk}{celkové\ náklady} \quad (10)$$

Tabulka 17: Rentabilita nákladů ROC za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	2008	2009	2010	2011	2012
Výsledek hospodaření za úč. období EAT	55 986	31 064	38 773	40 859	16 738
Náklady celkem	217 565	185 068	207 821	245 089	228 691
Rentabilita nákladů ROC (%)	26%	17%	19%	17%	7%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Stejně jako tomu bylo u ostatních položek rentability, tak i u rentability nákladů se hodnota v roce 2009 snížila, ale v dalších třech letech se už hodnota ustálila zhruba

kolem hodnoty 18 %, což je velmi dobrá hodnota. V roce 2012 je vidět významné snížení ukazatele díky poklesu zakázek a následného snížení zisku. Pro podnik je složité snižovat náklady, hlavně z důvodu velkého poměru fixních nákladů podniku a cenám energií, které jsou stanoveny dodavateli. Jednou z možností, jak snížit náklady, by byla úspora energie a výrobních nákladů, ale při tavení čediče není prostor k zásadnímu snížení spotřeby energie z technologického hlediska.

Nákladovost

Při analýze rentability nákladů se využívá ukazatel nákladovosti, který se vypočítá jako poměr celkových nákladů podniku a celkových tržeb. Vyjadřuje, kolik procent nákladů připadá na 1 korunu tržeb. Čím je hodnota ukazatele menší, tím je to lepší pro podnik, protože může dosahovat většího zisku.

$$\text{nákladovost} = \frac{\text{celkové náklady}}{\text{celkové tržby}} \quad (11)$$

Tabulka 18: Nákladovost za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka (tis.)	2008	2009	2010	2011	2012
Náklady celkem	217 565	185 068	207 821	245 089	228 691
Tržby celkem	256 673	210 200	229 735	251 868	220 898
Změna stavu vnitrop. zásob vl. výroby	-1 451	-1 221	-2 703	17 775	11 917
Nákladovost (%)	85%	89%	92%	90%	98%

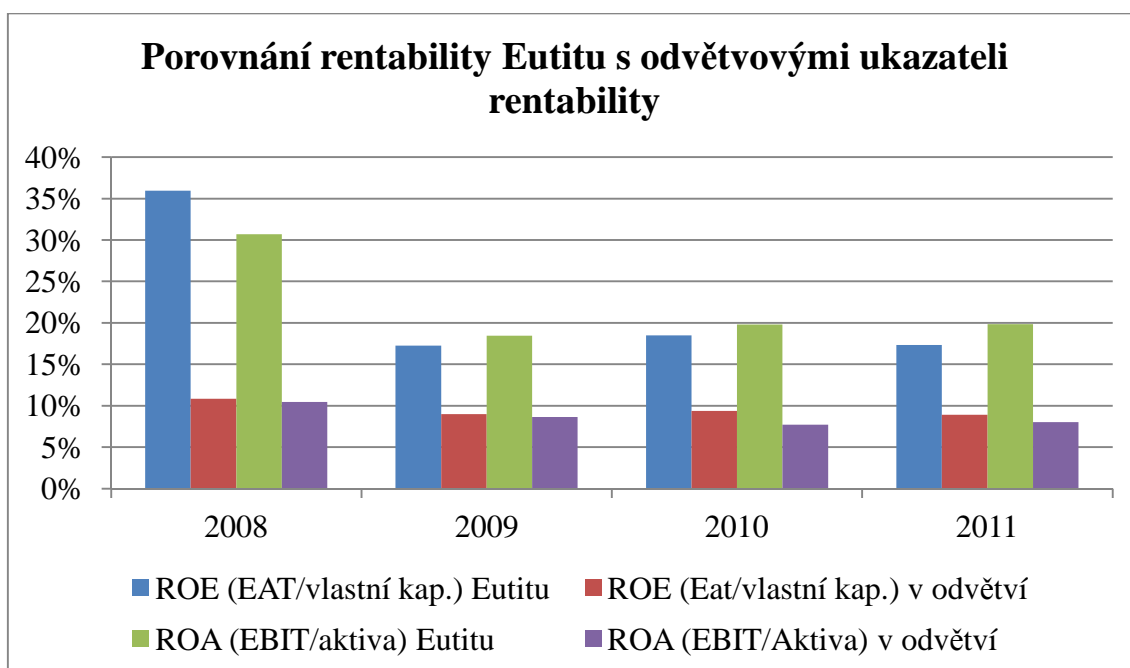
Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Pro výpočet ukazatele nákladovosti jsem do čitatele dosadil celkové náklady snížené o změnu stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby. Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby vykazuje ve sledovaném období velké výkyvy a kdybych takto neupravil celkové náklady a počítal bych ukazatel podle rovnice č. 11, tak by došlo ke značnému zkreslení nákladovosti a hodnoty ukazatele by se v roce 2012 dostaly nad hodnotu 100 %, což by neodpovídalo skutečné ekonomické situaci podniku. Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby je ovlivněna tím, že v letech 2008-2010 podnik téměř vyčerpával zásoby výrobků na skladě a v následujících 2 letech tyto zásoby doplňoval, tudíž vyrobil více produkce, než odpovídalo sjednaným zakázkám.

Porovnání rentability společnosti Eutit s průměrnými hodnotami v odvětví

Pro porovnání budeme používat průměrné hodnoty ukazatelů rentability v odvětví zpracovatelského průmyslu - Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků za období 2008-2011. Zpracovatelský průmysl byl ovlivněn stejně jako jiná odvětví ekonomickou krizí a s tím spojeným poklesem poptávky. Následující graf popisuje průběh rentability aktiv a vlastního kapitálu v Eutitu a obecně v odvětví zpracovatelského průmyslu.

Obrázek 3: Graf porovnání rentability podniku Eutit s.r.o. a odvětví za období 2008-2011

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za roky 2008-2011. [online] Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz> a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Jak ukazuje výše uvedený graf, společnost Eutit vykazuje výborné hodnoty rentability, navzdory poklesu po roce 2008, kdy se snížila poptávka v důsledku ekonomické krize. V porovnání s odvětvím zpracovatelského průmyslu (výroba ostatních nekovových minerálních výrobků) jsou hodnoty ukazatelů rentability Eutitu zhruba dvakrát vyšší a pohybují se od roku 2009 kolem 20 %. Když budeme hodnotit rentabilitu Eutitu vzhledem k alternativním nákladům na vlastní kapitál (viz tabulka č. 15), tak je zřejmé, že hodnota rentability vlastního kapitálu je vyšší než zisk plynoucí z jiné stejně rizikové investice. Výnosnost z bezrizikových státních dluhopisů je výrazně nižší, než hodnota

rentability vlastního kapitálu podniku Eutit. Z provedené analýzy rentability a porovnání s odvětvím vyplývá, že investovat kapitál do Eutitu je velmi výhodné a ziskovost podniku je na výborné úrovni.

3.6.2 Ukazatele aktivity

„Ukazatele aktivity umožňují vyjádřit, kvantifikovat a tedy i analyzovat, jak účinně, intenzivně a rychle podnik využívá svůj majetek.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 47) Nejvýznamnějším ukazatelem aktivity je obrat celkových aktiv a jednotlivých částí aktiv. Obrat celkových aktiv spolu se ziskovým rozpětím tvoří rozklad rentability celkových aktiv.

Ukazatele nejčastěji poměří stavovou veličinu (aktiva) s tokovou veličinou (tržby), a proto se rozdělují ukazatele aktivity do dvou skupin, první skupina ukazatelů vyjadřuje rychlost obratu (obrat) a druhá vyjadřuje dobu obratu. Ukazatel rychlosti obratu nám říká, kolikrát se určitá položka přemění do jiné položky za určitý časový úsek (nejčastěji za rok). Doba obratu vyjadřuje, jak dlouhé je období, které je potřebné k jednomu obratu. Doba obratu je vyjádřena většinou ve dnech a udává také relativní vázanost kapitálu v určitém aktivu nebo pasivu. (Grünwald a Holečková, 2006)

Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv je nazýván také jako vázanost celkového vloženého kapitálu a vypočítá se podle následujícího vzorce.

$$\text{obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (12)$$

Tabulka 19: Obrat aktiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby celkem (tis)	256 673	210 200	229 735	251 868	220898
Aktiva celkem (tis)	217511	221809	245426	272188	272737
Dlouhodobý majetek (tis)	83421	88726	98983	101363	109634
Obrat aktiv (abs. vyjádření)	1,18	0,95	0,94	0,93	0,81
Obrat dlouhodobých aktiv (abs. vyjádření)	3,08	2,37	2,32	2,48	2,01

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Obrat celkových aktiv můžeme rozdělit na obrat stálých (dlouhodobých) aktiv a obrat krátkodobých (oběžných aktiv).

Obrat stálých aktiv

Obrat stálých (dlouhodobých) aktiv je vyjádřen poměrem tržeb a stálých aktiv. Tento ukazatel vypovídá o efektivnosti využívání dlouhodobého majetku a vyjadřuje, kolik korun tržeb připadá na jednu korunu dlouhodobého majetku.

$$\text{obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva}} \quad (13)$$

Jak ukazuje výše uvedená tabulka č. 20, hodnoty obratu celkových aktiv Eutitu jsou na dobré úrovni. Hodnoty pohybující se těsně pod hranicí jedné obrátky aktiv za rok znamenají, že Eutit má velmi vysoký stav majetku, ale vzhledem k charakteru odvětví je to nutné. Dlouhodobá aktiva se obrátí za rok v průměru více jak dvakrát ve sledovaném období.

Obrat zásob

Z pohledu oběžných aktiv se zaměříme na zásoby a na pohledávky. Obrat zásob je poměr tržeb a průměrného stavu zásob. Platí, že čím vyšší je obrat zásob, tím je to pro situaci podniku lepší, ale tohle platí obecně, protože různá odvětví mají odlišnou zásobovací politiku.

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (14)$$

Doba obratu zásob

Z ukazatele obratu zásob můžeme odvodit dobu obratu zásob, která vyjadřuje intenzitu využití zásob. Pomocí tohoto ukazatele vypočítáme, po jakou dobu jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob (jak dlouho tvá obrátka).

Obecně je považováno za lepší situaci podniku to, když je vyšší obrat zásob a nižší doba obratu zásob. Může ale také dojít i k podkapitalizaci podniku, hlavně když podnik významně navyšuje výrobu a rostou aktiva, která ale nejsou dostatečně kryta finančními

zdroji. Když má podnik nízký stav zásob, může to způsobit omezování výroby a ztrátu tržeb. Za optimální hodnotu doby obratu zásob je považována hodnota, která zaručuje minimalizaci nákladů na zásoby a hospodaření se zásobami. (Grünwald a Holečková, 2006)

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/365} \quad (15)$$

Tabulka 20: Obrat zásob za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby celkem (tis)	256 673	210 200	229 735	251 868	220 898
Zásoby (tis.)	44 719	46 332	44 972	66 985	77 922
Obrat zásob (abs. vyjádření)	5,74	4,54	5,11	3,76	2,83
Doba obratu zásob (ve dnech)	63,59	80,45	71,45	97,07	128,75

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Doba obratu zásob u společnosti Eutit za posledních pět let zvyšuje, protože podnik drží větší množství výrobků na skladě, aby co nejrychleji uspokojil poptávku odběratelů, kteří vyžadují dodání zboží co nejdříve. Další důvod je, že výrobky se dobře uskladňují a v neposlední řadě výše zisků dovoluje vázat větší množství finančních prostředků v zásobách. Když vezmeme v úvahu velmi specifické odvětví, tak vyšší doba obratu zásob v Eutitu není tak špatná.

Obrat pohledávek

Nyní budeme analyzovat ukazatele aktivity z pohledu pohledávek. Začneme s ukazatelem obratu pohledávek (rychlost obratu pohledávek), který poměruje tržby s pohledávkami a vyjadřuje rychlost přeměny pohledávek na peněžní prostředky.

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}} \quad (16)$$

Doba obratu pohledávek

Z ukazatele rychlosti obratu pohledávek lze odvodit dobu obratu pohledávek, která se vypočítá podle níže uvedeného vzorce. Ukazatelem vypočítáme dobu, po kterou je

majetek vázán v podobě pohledávek, a ukazuje, za kolik dní jsou pohledávky průměrně inkasovány.

Doba obratu pohledávek by neměla být výrazně vyšší než běžná doba splatnosti. Dá se říci, že ukazatel popisuje platební morálku odběratelů. Když je podnik plátcem daně z přidané hodnoty na výstupu, tak i když dochází k včasnému splacení pohledávek, tak se hodnota ukazatele doby obratu pohybuje na vyšší úrovni, než je běžná doba splatnosti. Součástí pohledávek je totiž i DPH. V dnešní době je poměrně běžné i vyšší překračování doby splatnosti pohledávek, což pro malé podniky může znamenat finanční problémy. (Grünwald a Holečková, 2006)

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}/365} \quad (17)$$

Tabulka 21: Doba obratu pohledávek za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby celkem (tis)	256 673	210 200	229 735	251 868	220 898
Pohledávky celkem (tis)	86 183	75 541	79 512	45 300	50 080
Pohledávky z obchodních vztahů (tis.)	67 518	63 102	73 472	42 860	34 661
Obrat pohledávek (abs. vyjádření)	2,98	2,78	2,89	5,56	4,41
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	122,56	131,17	126,33	65,65	82,75
Doba obratu pohl. z obch. vztahů (ve dnech)	96,01	109,57	116,73	62,11	57,27

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů v Eutitu do roku 2010 rostla a v roce 2011, kdy se podařilo inkasovat staré pohledávky, se hodnota dostala téměř na polovinu. Ve srovnání s dobou obratu závazků, která je méně než deset dnů, a ve srovnání se splatností pohledávek a závazků při fakturaci (jedná se o rozmezí 14 až 30 dnů) jsou hodnoty doby obratu pohledávek několikanásobně vyšší, ale vzhledem k velikosti podniku, jeho ziskovosti a charakteru odvětví nehrozí Eutitu finanční problémy. Platební morálka odběratelů je velmi individuální, podnik obchoduje s odběrateli ze zahraničí i z České republiky a mohou nastat sezonní výkyvy, jako například u jednoho významného českého odběratele dochází k sezonním potížím při splacení pohledávek a Eutit to řeší například eskontem směnek.

Doba obratu závazků

Když analyzujeme platební morálku odběratelů, je dobré se zaměřit také na vlastní platební morálku. K tomu nám slouží ukazatel doby obratu závazků vyjadřující dobu, za kterou jsou spláceny závazky. Doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek.

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby}/365} \quad (18)$$

Tabulka 22: Doba obratu závazků z obch. vztahů za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby celkem (tis.)	256 673	210 200	229 735	251 868	220 898
Závazky z obchodních vztahů (tis.)	2 766	4 075	4 446	7 091	3 498
Doba obratu závazků z obch. vzt. (ve dnech)	3,93	7,08	7,06	10,28	5,78

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Podnik splácí závazky z obchodních vztahů velmi rychle, což je pozitivní pro věřitele. Platební morálka Eutitu svědčí o ekonomické stabilitě, spolehlivosti v obchodních vztazích a přispívá to k dobrému jménu podniku.

Obchodní deficit

Rozdíl mezi dobou obratu pohledávek z obchodního vztahu a dobou obratu závazků z obchodního vztahu vyjadřuje obchodní deficit podniku. Deficit vzniká, když narůstají rychleji pohledávky než závazky podniku.

Tabulka 23: Obchodní deficit za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.

Položka (ve dnech)	2008	2009	2010	2011	2012
Doba obratu pohl. z obch. vztahů	96,01	109,57	116,73	62,11	57,27
Doba obratu závazků z obch. vztahů	3,93	7,08	7,06	10,28	5,78
Obchodní deficit	92,08	102,50	109,67	51,84	51,49

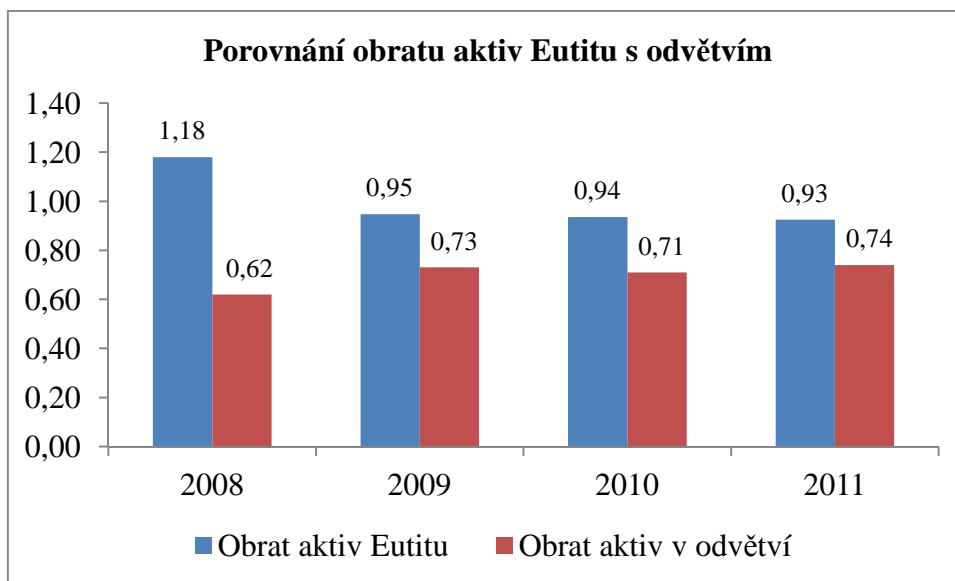
Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Rychlost splácení závazků a problémy u některých odběratelů se splácením pohledávek Eutitu způsobují obchodní deficit, který ale nijak zásadně neovlivňuje ekonomickou situaci Eutitu a navíc v posledních dvou letech se snížil na 51,5 dne.

Porovnání Eutitu s odvětvím

Jak ukazuje následující graf, hodnoty ukazatele obratu aktiv v podniku Eutit jsou na velmi dobré úrovni v porovnání s odvětvím. Za sledované období dosahoval Eutit vždy vyšších hodnot obratu aktiv. Z toho vyplývá, že se podniku podařilo obrátit rychleji aktiva oproti ostatním podnikům v odvětví.

Obrázek 4: Porovnání obratu aktiv podniku Eutit s.r.o. s odvětvovými průměry

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za roky 2008-2011. [online] Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz> a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Struktura pohledávek a závazků z obch. styku za období 2008-2012

Následující tabulka obsahuje strukturu pohledávek a závazků z hlediska doby splatnosti. Společnost tvoří opravné položky na pohledávky z obchodních vztahů, které jsou 180 a více dní po splatnosti. Vysoký podíl pohledávek, které jsou 180 dní po splatnosti, tedy znamená nižší zisk z důvodu tvorby opravných položek. Pohledávky po splatnosti u Eutitu tvoří větší část z celkových pohledávek, ale v posledních dvou letech se daří velmi dobře inkasovat staré pohledávky, jak je možné vidět z horizontální analýzy, v roce 2011 se podařilo inkasovat více jak třicet milionů korun za staré pohledávky. Podnik na svých vystavených fakturách požaduje dobu splatnosti, která se pohybuje v rozmezí 14 až 30 dnů.

Tabulka 24: Struktura pohledávek z obch. styku po splatnosti (v tis. Kč) Eutit s.r.o.

Počet dnů po splatnosti	2008	2009	2010	2011	2012
Do 30	11 295	13 238	13 644	10 991	9 651
30-60	5 829	4 648	8 073	3 573	1 925
60-90	3 669	4 512	1 546	1 890	1 283
90-180	7 459	5 420	6 111	1 342	6 580
180 a více	13 474	15 893	18 688	10 496	5 403

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Když by měl podnik vysokou hodnotu závazků z obchodního styku po splatnosti, mohlo by se stát, že by nespokojení věřitelé podali návrh na insolvenční řízení. Eutit má jen zanedbatelné závazky z obchodního styku po splatnosti a navíc vidíme ve sledovaném úseku klesající tendenci, což je pozitivní. Na přijatých fakturách požadují dodavatelé dobu splatnosti 30 dnů.

Tabulka 25: Struktura závazků z obch. styku po splatnosti (v tis. Kč) Eutit s.r.o.

Počet dnů po splatnosti	2008	2009	2010	2011	2012
Do 30	14	231	207	65	10
30-60	0	49	0	50	2
60-90	0	0	0	0	0
90-180	0	0	0	0	0
180 a více	0	33	16	63	20

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

3.6.3 Ukazatele likvidity

Na úvod této kapitoly by se měly odlišit základní pojmy jako je likvidnost, likvidita a solventnost. Likvidnost je vlastnost určitého majetku a vyjadřuje, jak snadno lze majetek přeměnit na peněžní prostředky. Čím menší časový úsek se potřebuje pro přeměnu, tím je likvidnost větší. Oběžný majetek člení z hlediska likvidnosti na tři stupně. Likvidní prostředky prvního stupně (finanční majetek), který lze ihned přeměnit na peněžní prostředky nebo už se vyskytuje v peněžní podobě. Likvidní prostředky druhého stupně zahrnují krátkodobé pohledávky v krátké době přeměnitelné na peněžní prostředky. Poslední skupinou jsou likvidní prostředky třetího stupně, to znamená zásoby, které potřebují delší čas na to, aby se přeměnily na peněžní prostředky. (Grünwald a Holečková, 2006) Nejvýznamnější pojem je likvidita neboli „schopnost

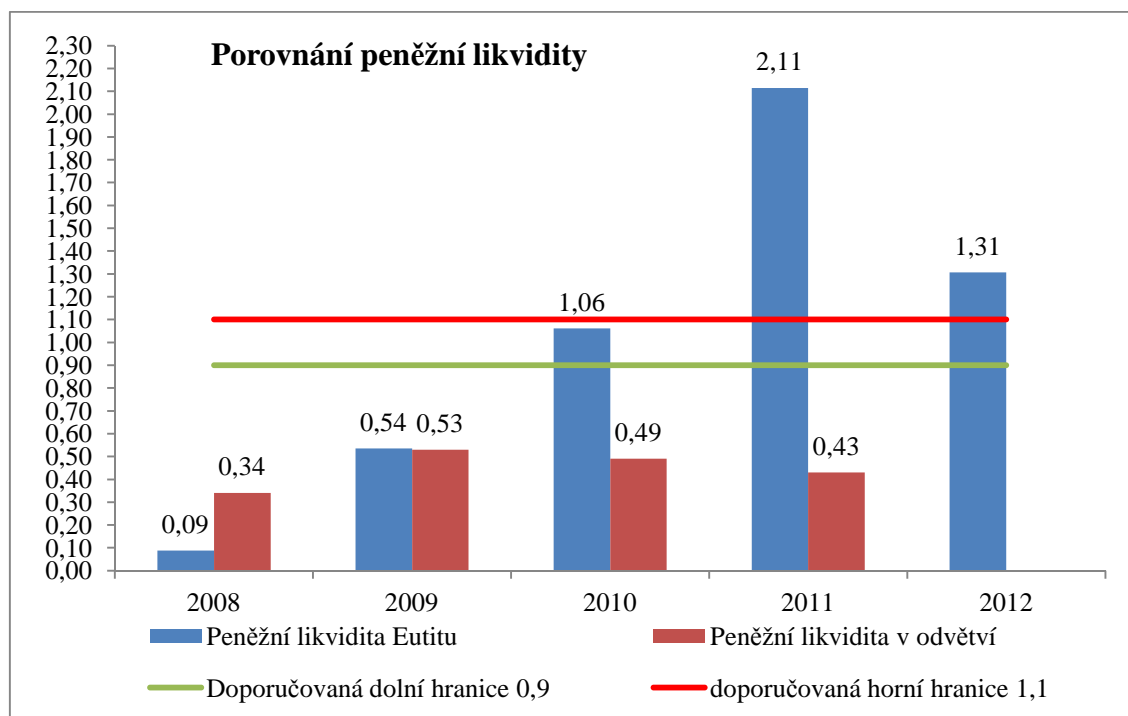
podniku přeměnit svůj majetek na prostředky, které je možné použít na úhradu závazků.“ (Grünwald a Holečková, 2006, s. 61) Likvidita vlastně vyjadřuje, jak je podnik připraven splatit krátkodobé závazky, když jsou splatné.

Likvidita 1. stupně – peněžní (okamžitá) likvidita

Do čitatele se dosazuje hodnota finančního majetku například peníze, krátkodobý finanční majetek nebo peníze na účtu v bance. Hodnota peněžní likvidity by neměla být nižší než 0,2. Podnik by měl mít dostatek finančních prostředků, aby byl schopen splatit minimálně jednu pětinu krátkodobých závazků. Peněžní likvidita se vypočítá podle následujícího vzorce. Za krátkodobá pasiva se dosazují i běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. (Grünwald a Holečková, 2006)

$$\text{peněžní likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobá pasiva}} \quad (19)$$

Obrázek 5: Graf peněžní likvidity podniku Eutit s.r.o. a odvětví

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za roky 2008-2011. [online] Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz> a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Za dobrý stav je brána hodnota peněžní likvidity mezi 0,9 až 1,1. Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že hodnoty peněžní likvidity podniku Eutit nevykazují ustálený trend. Výkyvy jsou velmi vysoké a za posledních pět let se peněžní likvidita Eutitu jen jednou nacházela v obecně doporučeném intervalu. Nízká hodnota ukazatele v roce 2008 a 2009 je způsobena vyšší hodnotou krátkodobých bankovních úvěrů v těchto dvou letech a zároveň nízkým stavem finančního majetku. Hodnota 0,09 v roce 2008 by byla z dlouhodobého hlediska špatná, protože by podnik získával těžko finanční prostředky od věřitelů, a proto je dobré, že došlo v následujících letech ke zlepšení ukazatele. Hodnota peněz na bankovním účtu se od roku 2010 několikanásobně zvýšila například díky inkasu starých pohledávek.

Za poslední dva roky váže Eutit velké množství kapitálu ve finančním majetku, který není téměř úročen a podnik by mohl využít tento kapitál výhodněji. Hodnoty peněžní likvidity v odvětví vykazují stálejší průběh, ale doporučených hodnot také nedosahují.

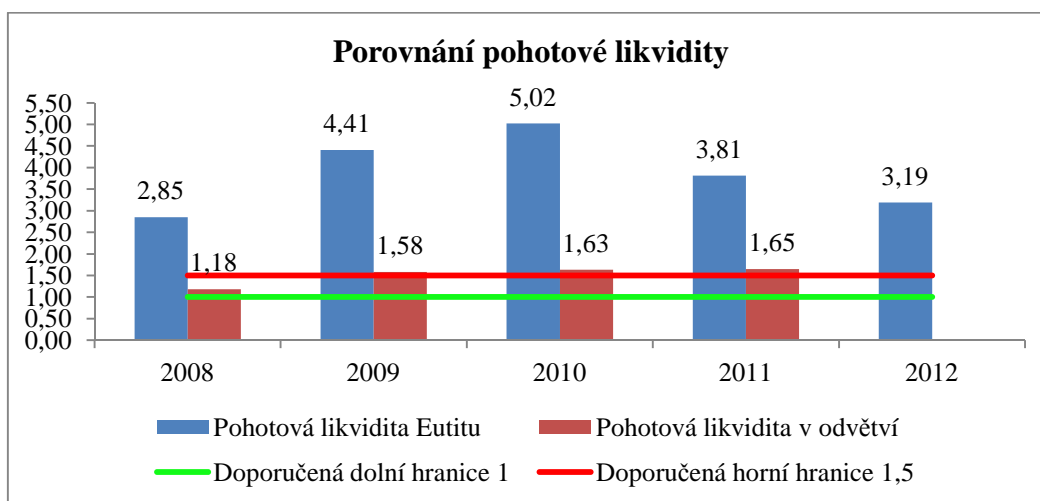
Likvidita 2. stupně – pohotová likvidita

Pohotová likvidita vyjadřuje poměr mezi pohotovými oběžnými aktivy a krátkodobými pasivy. Do čitatele dosazujeme za pohotová oběžná aktiva krátkodobé pohledávky a finanční majetek. Vzorec je uveden níže.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{finanční majetek}}{\text{krátkodobá pasiva}} \quad (20)$$

Za dobrou situaci je považováno, když čítec a jmenovatel nabývají stejné hodnoty. Poměr jedna ku jedné nám říká, že podnik nepotřebuje pro splácení závazků peněžní prostředky plynoucí z prodeje zásob. Za optimální situaci se považuje rozmezí pohotové likvidity od 1 do 1,5. Pohled na pohotovou likviditu je ze dvou směrů, a to z pohledu věřitelů a akcionářů (majitelů). Pro věřitele bude výhodnější větší hodnota, protože to bude znamenat dostatek pohotových prostředků. Pro akcionáře vyšší hodnota znamená, že větší část oběžných aktiv je vázáná v pohotových peněžních prostředcích, ze kterých plynou jen zanedbatelné úroky. (Grünwald a Holečková, 2006)

Obrázek 6: Graf pohotové likvidity podniku Eutit s.r.o. a odvětví

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za roky 2008-2011. [online] Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz> a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Pohotová likvidita Eutitu se významně liší od optimální a v některých letech optimální hodnotu několikanásobně převyšuje. Z věřitelského hlediska jsou hodnoty dosahované podnikem výborné, protože podnik nemá problémy se zajištěním závazků pohotovými prostředky. Z pohledu akcionářů hodnoty pozitivní nejsou, protože pohotové prostředky nejsou skoro vůbec úročeny a podnik přichází o zisk plynoucí z lepšího využití těchto prostředků. Hodnoty likvidity v odvětví jsou na dobré úrovni a nevykazují téměř výkyvy.

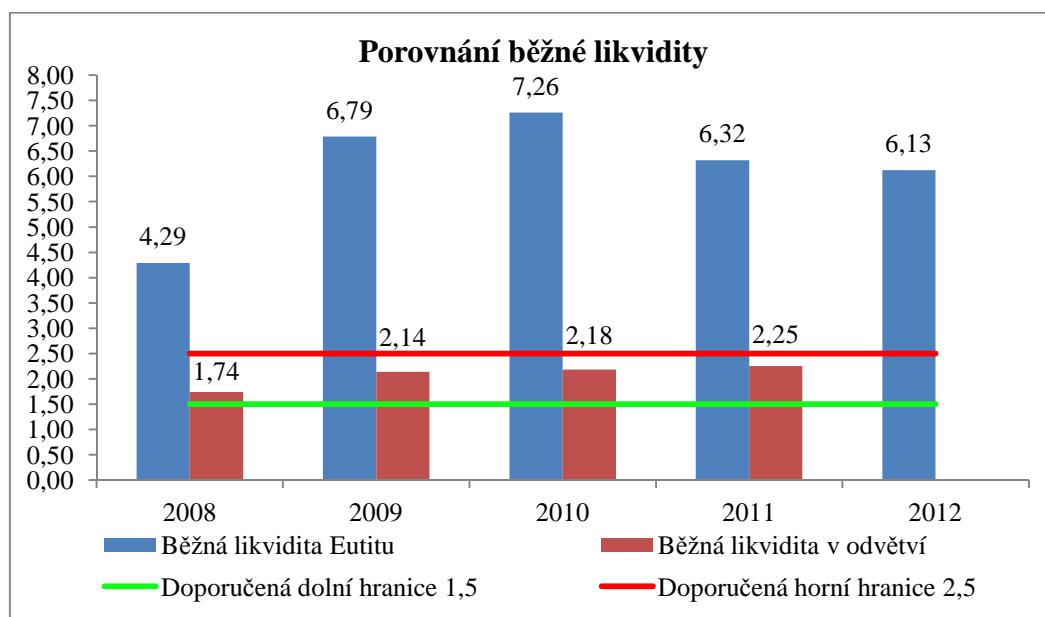
Likvidita 3. stupně – běžná likvidita

Běžná likvidita vyjadřuje, jak jsou kryty krátkodobé závazky aktivy. Tento ukazatel informuje také o tom, kolikrát je větší částka, která by se získala převodem oběžných aktiv na peníze, než částka krátkodobých závazků. Vzorec pro výpočet je následující.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná (krátkodobá) aktiva}}{\text{krátkodobá pasiva}} \quad (21)$$

Doporučené hodnoty jsou v rozmezí 1,5 a 2,5. Podniky mohou ale zařazení položek v rozvaze mírně ovlivnit hodnoty likvidity, například rezervy na nedobytné pohledávky snižující hodnotu pohledávek. (Grünwald a Holečková, 2006)

Obrázek 7: Graf běžné likvidity podniku Eutit s.r.o. a odvětví

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za roky 2008-2011. [online] Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012, [cit. 9.2.2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz> a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Z výše uvedeného grafu je vidět, že ani běžná likvidita v Eutitu nedosahuje optimálních hodnot. Za celé sledované období hodnoty ukazatele převyšují optimální hodnoty i hodnoty v odvětví. Je to ovlivněno vyšší vázaností kapitálu v zásobách a krátkodobých pohledávkách z obchodních vztahů. Pozitivní je, že se neobjevují výkyvy v hodnotách běžné likvidity. Ve srovnání s průměrem v odvětví dosahujícím doporučeného intervalu dosahuje Eutit vyšších hodnot, což je z věřitelského hlediska lepší.

3.6.4 Ukazatele zadluženosti

Zadlužeností sledujeme, jak podnik využívá cizích zdrojů na financování aktiv. Velké podniky většinou nefinancují celá aktiva pouze z vlastních zdrojů, protože to vede ke snížení ziskovosti vloženého kapitálu a je to velmi drahé. Podniky, které jsou financovány také cizím kapitálem, mohou zvýšit rentabilitu vlastního kapitálu díky efektu finanční páky. Zadluženost nemusí být vždy brána jako negativní a je třeba pohlížet na podnik jako na celek a analyzovat i ostatní ukazatele, například rentability. Zadluženost souvisí s rizikem věřitele a vyšší poměr financování podniku z cizích

zdrojů zvyšuje riziko nesplacení dluhů, a tudíž mohou věřitelé požadovat vyšší úrokové míry. (Růčková, 2010)

Ukazatelé zadluženosti jsou většinou založené na údajích obsažených v rozvaze a může dojít ke zkreslení zadluženosti z důvodu financování podniku prostřednictvím leasingu. Leasing se projevuje v nákladech ve výkazu zisku a ztráty, není promítnut v rozvaze, ale do ukazatelů zadluženosti by se měl tento způsob financování aktiv zahrnout použitím ukazatelů vycházejících z výkazu zisku a ztráty. (Růčková, 2010)

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio)

Hlavním ukazatelem zadluženosti je ukazatel věřitelského rizika (debt ratio) popisující celkovou zadluženost. Spočítá se podle následujícího vzorce.

$$\text{ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (22)$$

Věřitelé podniku požadují co nejnižší hodnoty tohoto ukazatele. Při posuzování zadluženosti by se podnik také měl zaměřit na strukturu cizího kapitálu, protože například krátkodobé bankovní úvěry nesou pro věřitele menší riziko nesplacení než dlouhodobé. (Růčková, 2010)

Tabulka 26: Ukazatel věřitelského rizika za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Cizí zdroje (tis.)	57 350	38 336	31 729	34 735	34 606
Aktiva celkem (tis.)	217 511	221 809	245 426	272 188	272 737
Ukazatel věřitelského rizika (%)	26,37%	17,28%	12,93%	12,76%	12,69%

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Celková zadluženost Eutitu je na nízké úrovni a za posledních pět let má klesající trend. Tyto hodnoty jsou z pohledu věřitele pozitivní, protože je díky nízkým hodnotám nižší riziko nesplácení závazků. Podnik se snaží snižovat podíl cizích zdrojů financování, má dostatek vlastních zdrojů a vykazuje vysoké zisky.

Koeficient samofinancování (equity ratio)

Dalším důležitým ukazatelem je koeficient samofinancování (equity ratio), který udává poměr mezi vlastním kapitálem a celkovými aktivy.

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (23)$$

Tabulka 27: Koeficient samofinancování za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál (tis.)	155 721	180 189	209 859	235 710	237 536
Aktiva celkem (tis.)	217 511	221 809	245 426	272 188	272 737
Koeficient samofinancování	0,72	0,81	0,86	0,87	0,87

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Hodnoty tohoto doplňkového ukazatele k celkové zadluženosti nasvědčují zvyšujícímu podílu vlastních zdrojů financování. Je otázkou, jestli by nebylo pro podnik výhodnější více využívat cizích zdrojů a efektu finanční páky. Vyšší podíl vlastního kapitálu může znamenat nižší rentabilitu aktiv a vlastního kapitálu. Výroba Eutitu je velmi specifická a i když by podnik měl podle níže uvedeného ukazatele (ukazatel podmínek pro zadlužení) předpoklady pro zvýšení zadlužení, není možné navyšovat významně výrobu z důvodu nepředvídatelnosti poptávky pro následující období.

Finanční samostatnost (debt-equity ratio)

Finanční samostatnost podniku je ukazatel, který zahrnuje i leasingové financování podniku a vyjadřuje poměr vlastního a cizího kapitálu.

$$\text{finanční samostatnost} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí kapitál} + \text{leasingové zdroje financování}} \quad (24)$$

Tabulka 28: Finanční samostatnost za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	155 721	180 189	209 859	235 710	237 536
Cizí zdroje	57 350	38 336	31 729	34 735	34 606
Leasing	3 780	3 780	0	0	0
Finanční samostatnost	2,55	4,28	6,61	6,79	6,86

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Finanční samostatnost podniku je na výborné úrovni, i když bereme v úvahu financování leasingem. Nižší hodnota ukazatele v roce 2008 a 2009 je způsobena leasingem v hodnotě 3,7 milionu korun. Od roku 2010 společnost Eutit nevyužívá leasing jako zdroj financování.

Ukazatel úrokového krytí

Pro podnik je důležité vědět, jaký stav zadluženosti si může dovolit, vzhledem k výši nákladových úroků. Když podnik nemůže platit úroky ze zisku, dostává se do finančních problémů, které často vyústí až v úpadek společnosti. Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát je zisk produkován podnikem vyšší než úroky, které podnik musí platit.

$$\text{ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{zisk EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad (25)$$

Tabulka 29: Úrokové krytí za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT (tis.)	66 750	40 969	48 572	54 025	20 688
Nákladové úroky (tis.)	814	206	123	58	0
Úrokové krytí	82,00	198,88	394,89	931,47	-

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Podniky by měly dosahovat takového zisku, aby pokryly úroky a aby po uhrazení úroků zbyla část zisku k dalšímu rozdělení. V Eutitu tvoří úroky jen minimální část zisku a vysoké hodnoty ukazatele úrokového krytí ukazují, že podnik ustupuje od financování cizími zdroji.

Ukazatel maximální úrokové míry

Když se podnik rozhoduje o využití cizích zdrojů financování, může se opřít o další ukazatele, jako například ukazatel maximální úrokové míry, který se vypočítá následovně.

$$\text{maximální úroková míra} = \frac{\text{finanční náklady}}{\text{vlastní kapitál} + \text{bankovní úvěry} + \text{obligace}} \quad (26)$$

Tento ukazatel se porovnává s rentabilitou celkových aktiv za použití zisku EBIT. Z poměru těchto ukazatelů dostaneme ukazatel – podmínky pro zadlužení. V případě, že vyjde hodnota rentability vyšší než hodnota maximální úrokové míry, jsou podmínky k dalšímu zadlužení podniku. Když by to bylo naopak, nedoporučuje se zvyšovat zadlužení podniku vzhledem k solventnosti. (Růčková, 2010)

$$\text{ukazatel podmínek pro zadlužení} = \frac{\text{maximální úroková míra}}{\text{rentabilita celkových aktiv}} \quad (27)$$

Tabulka 30: Ukazatel podmínek pro zadlužení za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Finanční náklady	13 879	5 760	13 449	19 166	6 710
ROA se ziskem EBIT (%)	30,69%	18,47%	19,79%	19,85%	7,59%
Maximální úroková míra (%)	8,27%	3,12%	6,22%	7,90%	2,75%
Ukazatel podmínek pro zadlužení	0,27	0,17	0,31	0,40	0,36

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Podmínky pro zvýšení podílu financování z cizích zdrojů vznikají, když výše uvedený ukazatel podmínek zadlužení vychází menší než jedna. Rentabilita celkových aktiv musí být větší než maximální úroková míra. V případě Eutitu je možné zvýšit zadlužení, protože maximální úroková míra je výrazně nižší než rentabilita celkových aktiv.

S využíváním cizích zdrojů financování souvisí i finanční riziko, které je založeno na principu, že vyšší zadlužení je výhodnější pro podnik, pokud se bude zvyšovat i rozdíl mezi rentabilitou aktiv a úroky. Finanční riziko popisuje koeficient finančního rizika. Tedy poměr změny zisku EAT a změny zisku EBIT. (Růčková, 2010)

Závěrem lze říci, že zadluženost podniků je závislá především na odvětví a kapitálové náročnosti podniku.

3.6.5 Ukazatele produktivity práce

Ukazatele produktivity práce popisují výkonnost podniku vzhledem k nákladům na zaměstnance.

Produktivita práce z přidané hodnoty

Důležitým ukazatelem produktivity práce je produktivita práce z přidané hodnoty, vyjadřující přidanou hodnotu připadající na jednoho pracovníka. Vypočítá se podle následujícího vzorce. (Kislingerová a Hnilica, 2005)

$$\text{produktivita práce z přidané hodnoty} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet pracovníků}} \quad (28)$$

Produktivita práce z čistého zisku

Dalším ukazatel produktivity práce je produktivita práce z čistého zisku, vypovídající o tom, kolik zisku vydělá jeden pracovník. Vypočte se podle vzorce

$$\text{produktivita práce z čistého zisku} = \frac{\text{zisk EAT}}{\text{počet pracovníků}} \quad (29)$$

Produktivita práce z tržeb

Když chceme vědět množství tržeb na jednoho pracovníka, použijeme ukazatel produktivita práce z tržeb, který vyjadřuje poměr mezi tržbami a počtem pracovníků.

$$\text{produktivita práce z tržeb} = \frac{\text{tržby}}{\text{počet pracovníků}} \quad (30)$$

Průměrná mzda v podniku

V rámci analýzy produktivity práce se sledují ještě ukazatele, vyjadřující průměrnou roční a měsíční mzdu v podniku. Hodnoty průměrné mzdy v podniku jsou v níže uvedené tabulce.

Tabulka 31: Ukazatele produktivity práce za období 2008-2012 Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Pracovníci	211	183	185	202	200
Zisk na pracovníka (tis.)	265,34	169,75	209,58	202,27	83,69
Přidaná hodnota na pracovníka (tis.)	618,90	690,56	679,01	776,97	597,18
Produktivita práce z tržeb (tis)	1 088,48	1 120,80	1 211,82	1 216,15	1 074,75
Průměrná měs.mzda pracovníka (tis.)	23,95	25,60	25,86	27,51	29,30

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Ukazatele produktivity práce v Eutitu jsou ovlivněny snížením stavu zaměstnanců v roce 2009. Podnik propouštěl, protože klesla poptávka v důsledku ekonomické krize a podnik nepotřeboval tolik zaměstnanců. Následně se začal zvyšovat počet pracovníků díky zvýšení produkce. Čistý zisk na pracovníka vykázal v roce 2012 nejnižší hodnotu za sledované období z důvodu snížení čistého zisku a zvýšení počtu zaměstnanců po roce 2010. Tento rok nebyl tak úspěšný z hlediska zakázek. Produktivita práce z tržeb je na velmi dobré úrovni, když činí více jak jeden milion tržeb na pracovníka.

3.7 Soustavy ukazatelů

Použitím soustav ukazatelů vyjadřujeme ekonomickou situaci podniku pomocí jednoho souhrnného ukazatele. Mezi souhrnné ukazatele řadíme například tzv. predikční modely, které slouží k vyhodnocení finanční situace a předpovídají její další vývoj. Predikční modely se člení na bankrotní a bonitní modely. Bankrotní modely předpovídají možný bankrot podniku a měly by včas varovat před potenciálním bankrotem. Jsou založené na skutečnosti, že podnik, který je ohrožen bankrotem, vykazuje určité symptomy (např. problémy v oblasti běžné likvidity, čistého pracovního kapitálu, rentabilitou aktiv). Bonitní modely se zaměřují na finanční zdraví podniku. (Hrdý a Horová, 2009)

Hlavní problém u výše zmíněných modelů je výběr poměrových ukazatelů, které jsou v modelu zahrnuty, a určení vah jednotlivých poměrových ukazatelů (Valach a kol., 1999).

3.7.1 Altmanův model (Altmanovo Z-skóre)

Altmanův model je jedním z nejpoužívanějších bankrotních modelů. V modelu má každý poměrový ukazatel svoji váhu. „Hodnoty vah vyšly ze statistického sledování 66 podniků v USA, byly zde zahrnuty jednak podniky, které se dostaly do finančních potíží, a dále i podniky bez potíží. Z původně 22 zkoumaných ukazatelů je uváděno v rovnici 5 nejvýznamnějších.“ (Hrdý a Horová, 2009, s. 134) Pro podniky, jejichž akcie nejsou obchodovatelné na burze, nabývá model následujícího tvaru.

$$Z = 3,107 * X_1 + 0,998 * X_2 + 0,42 * X_3 + 0,847 * X_4 + 0,717 * X_5 \quad (31)$$

Kde:

X_1 = zisk EBIT / celková aktiva,

X_2 = tržby / celková aktiva,

X_3 = vlastní kapitál / cizí zdroje,

X_4 = zadržený zisk¹ / celková aktiva,

X_5 = čistý pracovní kapitál / celková aktiva.

Podnik se na základě výsledné hodnoty Z-faktoru zařadí do jedné ze tří oblastí, které určuje následující tabulka. (Hrdý a Horová, 2009)

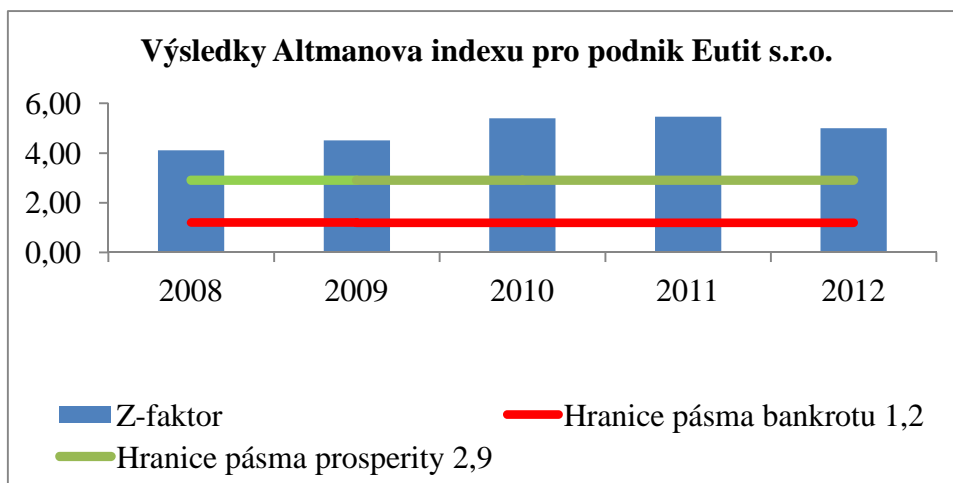
Tabulka 32: Interpretace výsledů Altmanova indexu

Hodnota indexu	Stav podniku
$Z < 1,2$	Pásmo bankrotu
$1,2 < Z < 2,9$	Pásmo tzv. šedé zóny
$Z > 2,9$	Pásmo prosperity

Zdroj: HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, ISBN 978-80-7357-492-5.

Pro podnik Eutit vychází Altmanův index každoročně v pásmu prosperity. Jak je možné vidět z následujícího grafu, hodnoty převyšují číslo 4, a tudíž podnik není ohrožen bankrotem, což potvrzují i výsledky dílčích poměrových ukazatelů provedené finanční analýzy. Jednotlivé výpočty Altmanova indexu jsou uvedeny v příloze.

Obrázek 8: Graf popisující Altmanův index pro podnik Eutit s.r.o.

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

¹ výsledek hospodaření za účetní období + výsledek hospodaření min. let + fondy ze zisku

3.7.2 Index důvěryhodnosti IN 05

Tento model je založen na rovnici, která obsahuje poměrové ukazatele rentability, zadluženosti, aktivity a likvidity.

$$IN\ 05 = 0,13 * X_1 + 0,04 * X_2 + 3,97 * X_3 + 0,21 * X_4 + 0,09 * X_5 \quad (32)$$

Kde:

X_1 = celková aktiva / cizí zdroje,

X_2 = zisk EBIT / nákladové úroky,

X_3 = zisk EBIT / celková aktiva,

X_4 = výnosy / celková aktiva,

X_5 = oběžná aktiva / krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci.

Výsledné hodnoty indexu IN 05 se interpretují podle následující tabulky. V pásmu šedé zóny podnik netvoří hodnotu ani není ohrožen bankrotem. (Hrdý a Horová, 2009)

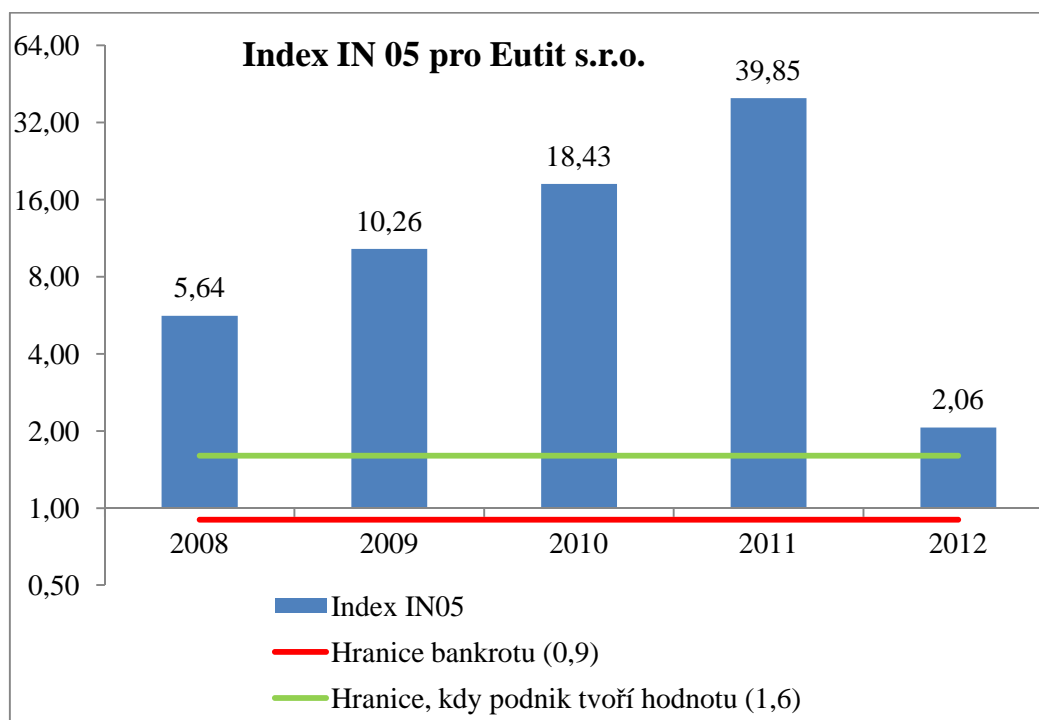
Tabulka 33: Interpretace výsledků indexu IN 05

Hodnota indexu	Stav podniku
$IN\ 05 < 0,9$	Podnik spěje k bankrotu
$0,9 < IN\ 05 < 1,6$	Pásmo šedé zóny
$IN\ 05 > 1,6$	Podnik tvoří hodnotu

Zdroj: HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, ISBN 978-80-7357-492-5.

Hodnoty indexu IN 05 pro podnik Eutit dosahují vysokých hodnot a v žádném roce v rámci sledovaného období hodnoty neklesly do pásma šedé zóny (viz následující graf). Podnik podle indexu vždy tvoří hodnotu, nicméně trend vykazuje velké výkyvy, jako například pokles v roce 2012 z hodnoty 40 na hodnotu 2. Tento pokles byl způsoben značným snížením rentability celkových aktiv podniku a skutečností, že rentabilita celkových aktiv má velkou váhu při výpočtu indexu IN 05.

Obrázek 9: Index IN 05 pro podnik Eutit s.r.o.

Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

4 Závěrečné zhodnocení a návrh možných opatření ke zlepšení ekonomické situace Eutitu

Na dobré ekonomické situaci Eutitu má podíl několik aspektů, které zásadně ovlivňují výsledky podniku. Jako klíčový faktor úspěšnosti podniku lze označit propojení mezi společností Eutit a jediným dodavatelem čediče (Pavlem Dragounem). Pavel Dragoun je 100% vlastníkem lomu Slapany a zároveň má 64% podíl v Eutitu, spolupráce mezi ním a Eutitem je velkým přínosem. V lomu Slapany se těží ten nejkvalitnější čedič, který se v České republice nachází. Vysoká kvalita čediče ze Slapan znamená pro podnik velkou výhodou, protože se nemusí přidávat do odlitků příměsí. Lom Slapany dodává čedič výhradně společnosti Eutit, což přispívá k bezkonkurenčnosti podniku Eutit v České republice.

Další výhodou je spolehlivost a vlastní zájem Pavla Dragouna díky jeho majoritnímu podílu v Eutitu. Ekonomická situace podniku je také ovlivněna jeho monopolním postavením na českém trhu, které plyne z výše zmíněného zdroje suroviny, vlastního výzkumu a vývoje a dlouholeté tradice. Monopolnímu postavení na domácím trhu

napomáhá také velká specifická oboru (výroby vysoce odolných čedičových výrobků). Potenciální konkurenti by museli investovat značné finanční prostředky na výzkum a vývoj, do technologie a hlavně by neměli zdroj kvalitního čediče, tudíž by prosazení na českém trhu bylo velmi náročné. Výroba čedičových odlitků se vyznačuje vyššími fixními náklady a to také brání do určité míry vstupu dalších konkurentů. Další hodnocení ekonomické situace podniku bude založeno na provedené finanční analýze.

Z analýzy rentability podniku Eutit vyplývá, že se jedná o podnik efektivní a daří se mu zhodnocovat vlastní kapitál. Jednotlivé ukazatele a jejich vývoj ve sledovaném období byl popsán ve 3. kapitole, proto budou rekapitulovány jen zásadní změny. U všech ukazatelů rentability můžeme sledovat významný pokles v roce 2009 oproti roku 2008 (například rentabilita vlastního kapitálu klesla z 36 % na polovinu). Samotné hodnoty ukazatelů rentability mají ale větší vypovídající hodnotu, když se srovnávají s odvětvím. V porovnání s odvětvovými průměry rentability vlastního kapitálu dosahuje rentabilita vlastního kapitálu v Eutitu po celé sledované období značně nadprůměrných hodnot, což je pro podnik a jeho investory pozitivní. Dále je důležité srovnávat rentabilitu vlastního kapitálu s výnosností z bezrizikových státních dluhopisů a i v tomto ohledu je na tom Eutit výborně, protože rentabilita Eutitu je několikanásobně vyšší než bezriziková sazba státních dluhopisů, což znamená, že investorům se vyplatí investovat do podniku Eutit. Ukazatel rentability tržeb má velmi podobný trend jako ukazatel rentability vlastního kapitálu, to znamená pokles v roce 2009. Ukazatele rentability po roce 2008 vykazují klesající nebo stagnující trend.

Analýza likvidity podniku Eutit ukazuje, že podnik nedosahuje optimálních hodnot a je horší i v porovnání s odvětvím. Ukazatele likvidity Eutitu nabývají vyšších hodnot, než jsou doporučované hodnoty. Například běžná likvidita je výrazně vyšší (až trojnásobně) než optimální interval od 1,5 do 2,5. To ukazuje na to, že Eutit váže více finančních prostředků v zásobách a krátkodobých pohledávkách, než by bylo nutné. Vyplývá to ze strategie podniku a snahy vyjít vstříc odběratelům. Podnik by mohl využít finanční prostředky k výhodnějším investicím, které by znamenaly vyšší výnosnost pro podnik. Peněžní likvidita podniku vykazuje značné výkyvy za sledované období a její hodnoty za rok 2011 a 2012 převyšují optimální doporučený interval. Je to způsobené také tím, že se v těchto letech Eutitu podařilo inkasovat staré pohledávky. Z rozvahy, která je

uvedena v příloze, je patrné, že podnik má velký objem finančního majetku v podobě peněz na bankovních účtech. Na vývoji likvidity podniku se odráží nejistá situace po roce 2008. Podnik je v posledních letech v neustálém očekávání dalších změn legislativy, turbulencí na finančních trzích, výkyvech v cenách aktiv, surovin, směnných kurzů atd. Proto se Eutit řídí heslem „cash is king“, kterým se někdy podniky řídí v nejistých a turbulentních dobách. Pro podnik je výhodnější a jistější počkat a použít kumulované prostředky na investice do areálu. Podnik často čeká na určitou velikost zakázek, aby mohl zahájit investici. Na druhou stranu velké množství peněz na bankovním účtu není výhodné, protože výnosnost peněz na bankovním účtu je minimální díky nízkým úrokovým sazbám.

Analýza zadluženosti potvrzuje strategii Eutitu, který se snaží snižovat zadluženost a v posledních letech už téměř vůbec nevyužívá bankovních úvěrů a využívá vlastní zdroje k financování, o čemž svědčí vysoké hodnoty koeficientu samofinancování (téměř 0,9). Tato snaha je pozitivní z věřitelského pohledu, protože se snižujícím se zadlužováním se snižuje také riziko nesplacení věřitelům. Na druhou stranu cizí kapitál je levnější, a proto by pro podnik mohlo být výhodnější, kdyby více využíval cizích zdrojů.

Velmi dobré výsledky plynoucí z analýzy poměrových ukazatelů potvrzují také hodnoty souhrnných ukazatelů, konkrétně Altmanova indexu a indexu IN 05. Pro podnik Eutit vychází Altmanův index každoročně v pásmu prosperity, tudíž podnik není ohrožen bankrotem. Podle jednotlivých hodnot indexu IN 05 za sledované období podnik vždy tvoří hodnotu a není ohrožen bankrotem. Výsledné hodnoty těchto dvou indexů jen dokazují velmi dobrou ekonomickou situaci podniku. Na základě již zmíněných skutečností, které se týkají postavení Eutitu na trhu, lze konstatovat, že podnik má výborné předpoklady k udržení prosperity a finanční stability i do budoucna.

V rámci možných návrhů na zlepšení ekonomické situace podniku je vhodné se zaměřit na úsporu nákladů a zvyšování výnosů.

Návrhy na úsporu nákladů společnosti Eutit

Snížení nákladů na energii

Výroba čedičových odlitků je velmi energeticky náročná, protože se musí čedič tavit při vysokých teplotách. Podnik má několik pecí a náklady na plyn a elektřinu tvoří zhruba jednu třetinu celkových nákladů. Před několika lety Eutit změnil dodavatele energií (RWE) za jiného dodavatele (konkrétně společnost Česká energie a.s.). Tato změna byla z důvodu nevýhodnosti smluv a nespokojenosti ze strany Eutitu. Společnost RWE penalizovala Eutit, když neodebral určitý objem plynu a elektřiny, což se stávalo, protože odhadnout odběry na celý rok nelze tak přesně. Jako možné opatření ke zlepšení vyjednávací pozice při uzavírání smluv s poskytovateli energií je vhodné navrhnout, aby Eutit v tomto ohledu navázal spolupráci s regionálními středně velkými podniky, které mají vysokou spotřebu energie. Jako možné podniky pro spolupráci lze navrhnout například Moser a.s. Karlovy Vary, který vyrábí porcelánové, keramické a hlavně skleněné výrobky, tudíž má vyšší energetické požadavky. Dále pak Železářny Hrádek a.s. a Kovohutě Rokycany a.s. zabývající se hutnictvím železa. Kdyby se podniky dohodly na spolupráci v energetické oblasti, požadovaný objem energie by byl logicky vyšší a dalo by se využít výhodnějších cenových podmínek. Takto spolupracující podniky by měly lepší vyjednávací podmínky při účasti na elektronických aukcích. Při elektronických aukcích elektřiny nebo plynu se uzavírá smlouva, která garantuje stejnou cenu na určitý počet let. Náklady na elektrickou energii v Eutitu činí zhruba 10 milionů korun ročně. Snížení cen elektrické energie, byť jen o několik procent, by znamenalo úsporu nákladů v řádech statisíců korun.

Snížení mzdových nákladů

Další významnou položkou v nákladech podniku jsou mzdové náklady. Jako další možné opatření lze navrhnout eventuální snížení počtu zaměstnanců, které by ale muselo být založeno na důkladné analýze vytiženosti zaměstnanců v Eutitu. V době, kdy se ekonomika v ČR i v mnoha jiných zemích nachází v recesi, se nedá předpokládat, že v nejbližší době se razantně zvýší poptávka po produkci Eutit. Proto by podnik měl využívat vždy takový počet pracovníků, který odpovídá dané ekonomické situaci a hlavně požadavkům na množství produkce. V podniku by bylo vhodné provést personální audit (zjištění potřebného počtu pracovníků v jednotlivých profesích) a podle

výsledků auditu snižovat stav pracovníků. Snižování počtu pracovníků je velmi nepopulární krok, navíc zpočátku spojený s krátkodobým zvýšením nákladů z důvodu vyplacení odstupného. Z dlouhodobého hlediska by tento krok vedl k úspoře mzdových nákladů.

Využití outsourcingu

Další možnost, jak snížit náklady, je využití outsourcingu. Již řadu let podniky využívají na vybraných pozicích externí zaměstnance vykonávající činnosti, které nejsou pro podnik stěžejní, a proto je může přenechat jiné společnosti. Outsourcing je využíván zejména z důvodu úspory nákladů a provádění služeb na profesionální úrovni. V Eutitu by byl prostor pro outsourcing v oblasti správy IT, stravování zaměstnanců nebo ostrahy.

V oblasti dopravy čediče do Eutitu není možná žádná změna způsobu dopravy. Například velmi používaný systém Just in Time by nepřinesl výrazné úspory, protože se jedná o velmi specifické odvětví a náklady na skladování nejsou téměř žádné. Čedičové výrobky mohou být skladovány kdekoli v areálu a venkovní prostředí výrobky neznehodnocuje, tudíž podnik nemusí vytápět sklady a starat se o ně.

Návrhy na zvyšování výnosů společnosti Eutit

Zaměření na část výroby s nejvyšší přidanou hodnotou

Kromě snižování nákladů je možné jít i cestou zvyšování výnosů. Podnik má potenciál jít tímto směrem. Je vhodné se zaměřit na tu část výroby, kde podnik realizuje nejvyšší přidanou hodnotu (jedná se o dodávky pouzdřených výrobků). Za zvážení by stálo zvýšení obchodních aktivit do zemí, kam se vyplatí vyvázet pouzdřené potrubí (Slovensko, Rakousko, Skandinávie, Pobaltí). Tyto lokality představují potenciál a je zde velký nevyužitý prostor pro výrobky Eutitu a navíc by náklady na dopravu nijak významně nezvyšovaly cenu finálních výrobků. Další možností je zvýšení dosavadních aktivit v zemích, jako je Čína, Brazílie, JAR. Do těchto zemí by Eutit mohl vyvázet surový čedič, protože náklady na dopravu už hotových částí potrubí a jiných výrobků by byly velmi vysoké. Pracovní síla v těchto zemích je levnější, proto by se ani pouzdření a jiná úprava nevyplatila. Výše zmíněné návrhy by musely být podloženy změnou

strategie podniku, protože zaměření na montáže a pouzdření a na vývoz do zmíněných zemí by znamenal náklady na obchodníky, rozsáhlé analýzy tamních trhů, popřípadě zřízení dceřiných společností v již zmíněných destinacích.

Investice do jiné společnosti

V této souvislosti je vhodné navrhnout, aby podnik investoval do výnosnějších investic, kterými mohou být investice do dluhopisů nebo nákup podílu v jiných prosperujících společnostech prostřednictvím akcií. Jedná se v podstatě o investici v podobě dlouhodobého finančního majetku a společnost již má zkušenost v této oblasti (viz Rozvaha). Jednou z možností by bylo koupit podíl ve společnosti, která by působila v podobném oboru jako Eutit, například společnost zabývající se stavbou kanalizačních sítí či potrubní dopravou do elektráren a chemiček. V tomto případě by společnost Eutit mohla využít svých znalostí trhu a technologie. Dále by bylo možné navrhnout investici v podobě nákupu akcií společnosti mimo obor, která má ale velký potenciál pro další rozvoj. Jedná se například o podniky z oboru biotechnologie a nanotechnologie. Tyto podniky mají, díky rychlému rozvoji již zmíněných oborů, velmi dobré předpoklady pro to, aby zvyšovaly svoji hodnotu a dosahovaly v budoucnu dobrých výsledků, a tudíž přinášely zisk investorům například v podobě dividend. Bylo by nezbytné zvážit také všechna rizika spojená s takovou investicí. Investice do jiné společnosti je velmi složitá a náročná a je otázkou, jestli by Eutit měl potřebné kapacity.

Akvizice s montážní firmou

Další možností, jak investovat, by byla akvizice s nějakou montážní firmou, která by instalovala Eutitem vyrobené výrobky (převážně potrubí). V rámci montáže potrubí a jiných odlítků je prostor pro další zisky podniku. Montážní jednotka by vznikla jako jeden z útvarů Eutitu. V této souvislosti by bylo vhodné přijmout zaměstnance se zkušenostmi z této oblasti, který by si okolo sebe postupně vytvořil tým lidí, kteří by tyto montáže realizovali. Eutit již dnes v omezené míře provádí montáže (například instalace vyložení míchaček betonu, instalace slepených čedičových žlabů z radiálních dlaždic v čističkách odpadních vod). Tyto instalace dělají zaměstnanci střediska pouzdření a v době, kdy jsou na montáži, tak pouzdření v Eutitu musí být pozastaveno. Vytvoření montážní jednotky přímo v Eutitu by bylo jednodušší než investice do jiné společnosti a výhodou by bylo, že by Eutit mohl využít svých zkušeností a začít je

rozšiřovat dál. Montážní činnosti by zahrnovaly instalaci potrubí, pokládku dlaždic, vykládání nejrůznějších van, žlabů a dalších zařízení. Určení pracovníci by se zabývali montážními činnostmi mimo podnik a pouzdření výrobků přímo v podniku by nebylo narušováno instalací a montážními pracemi mimo Eutit. Podniku by pomohlo, kdyby realizoval dodávky na klíč, to by zahrnovalo činnosti od projekce přes výrobu až po montáž.

Závěr

Cílem této práce bylo zhodnocení ekonomické situace společnosti Eutit s.r.o. a navržení možných opatření k jejímu zlepšení. V první kapitole byla charakterizována společnost Eutit s.r.o., popsána její organizační struktura a vymezen předmět podnikání. Společnost se zabývá převážně výrobou vysoce odolných čedičových výrobků, které se používají například při těžbě a přepravě uhlí, v elektrárnách a chemičkách nebo na kanalizační potrubí.

Ve druhé kapitole byl popsán vývoj v odvětví tavení čediče, postavení společnosti Eutit s.r.o. na trhu a její konkurenceschopnost. Eutit nemá v České republice konkurenci díky kvalitě svých výrobků. Vysoká kvalita výrobků vyrobených ve společnosti Eutit s.r.o. je umožněna tím, že společnost odebírá čedič z lomu Slapany, který patří mezi nejkvalitnější naleziště čediče na světě. Společnost Eutit s.r.o. má ve světě významné postavení, o čemž svědčí i to, že výrobky společnosti Eutit s.r.o. jsou vyváženy do většiny zemí Evropské unie, Spojených států amerických, Číny, Indie, Ruska nebo Austrálie. Na našem trhu nepůsobí žádné jiné společnosti, které by jí konkurovaly v oblasti slévání čediče a výroby vysoce odolných, ořeruvzdorných a žáruvzdorných odlitků. Na závěr druhé kapitoly byly uvedeny silné a slabé stránky podniku a hrozby a příležitosti v rámci SWOT analýzy.

Ve třetí kapitole byla provedena analýza absolutních a poměrových ukazatelů. Analýza poměrových ukazatelů byla zaměřena na ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity a produktivity práce. Analýza rentability ukázala, že podnik je na tom velmi dobře ve srovnání s odvětvím, nicméně vývoj ukazatelů rentability od roku 2009 vykazuje klesající nebo stagnující trend, především z důvodu poklesu poptávky po

produkci společnosti Eutit s.r.o. v souvislosti s dopady krize po roce 2008. Likvidita společnosti Eutit s.r.o. nedosahuje optimálních hodnot a je velmi ovlivněna tím, že v roce 2011 a 2012 se podařilo podniku inkasovat staré pohledávky. Hodnoty ukazatelů aktivity společnosti Eutit s.r.o. odpovídají charakteru odvětví. Ukazatele zadluženosti vykazují klesající trend, protože společnost Eutit s.r.o. upřednostňuje financování z vlastních zdrojů. Velmi dobrou ekonomickou situaci potvrzují i souhrnné indexy, konkrétně Altmanův index a index IN 05, jejichž hodnoty nasvědčují tomu, že společnost Eutit s.r.o. prosperuje a vytváří hodnotu a nehrozí jí bankrot.

Ve čtvrté kapitole bylo uvedeno závěrečné hodnocení ekonomické situace společnosti Eutit s.r.o. a byla navržena možná opatření ke zlepšení v podobě snížení nákladů na energie, výběru vhodného dodavatele a spolupráce s jinými podniky v oblasti uzavírání smluv s poskytovateli energie. Dále bylo navrženo přehodnocení počtu zaměstnanců a využívání outsourcingu za účelem snížení mzdových nákladů. Jako návrh na zlepšení v oblasti výnosů byla doporučena akvizice s nějakou montážní firmou, která by instalovala výrobky společnosti Eutit s.r.o. Společnosti by také pomohlo, kdyby realizovala dodávky na klíč, to by zahrnovalo činnosti od projekce přes výrobu až po montáž. Dalším doporučením, které bylo uvedeno v této práci, bylo zaměření se na tu část výroby, kde společnost Eutit s.r.o. realizuje nejvyšší přidanou hodnotu, konkrétně se jedná se o dodávky pouzdřených výrobků. Za zvážení by stálo zvýšení obchodních aktivit do zemí, kam se vyplatí vyvážet pouzdřené potrubí, například Slovensko, Rakousko, Skandinávie, Pobaltí.

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Analýza vnějšího prostředí podniku Eutit s.r.o.</i>	14
<i>Tabulka 2: Analýza vnitřního prostředí podniku Eutit s.r.o.</i>	15
<i>Tabulka 3: Uživatelé finanční analýzy</i>	21
<i>Tabulka 4: Horizontální analýza aktiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	23
<i>Tabulka 5: Horizontální analýza pasiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	25
<i>Tabulka 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	26
<i>Tabulka 7: Vertikální analýza aktiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	28
<i>Tabulka 8: Majetková struktura podniků v odvětví za rok 2011</i>	29
<i>Tabulka 9: Vertikální analýza pasiv za období 2008-2012 podniku Eutit</i>	30
<i>Tabulka 10: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	31
<i>Tabulka 11: Čistý pracovní kapitál podniku Eutit s.r.o.</i>	32
<i>Tabulka 12: Rentabilita aktiv ROA za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	35
<i>Tabulka 13: Rentabilita celkového investovaného kapitálu ROCE za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	37
<i>Tabulka 14: Bezriziková sazba cenných papírů a hodnoty ROE v odvětví a v podniku Eutit s.r.o.</i>	38
<i>Tabulka 15: Rentabilita vlastního kapitálu ROE za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	39
<i>Tabulka 16: Rentabilita tržeb ROS za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	41
<i>Tabulka 17: Rentabilita nákladů ROC za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	41
<i>Tabulka 18: Nákladovost za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	42
<i>Tabulka 19: Obrat aktiv za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	44
<i>Tabulka 20: Obrat zásob za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	46
<i>Tabulka 21: Doba obratu pohledávek za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	47
<i>Tabulka 22: Doba obratu závazků z obch. vztahů za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	48
<i>Tabulka 23: Obchodní deficit za období 2008-2012 podniku Eutit s.r.o.</i>	48
<i>Tabulka 24: Struktura pohledávek z obch. styku po splatnosti (v tis. Kč) Eutit s.r.o.</i>	50
<i>Tabulka 25: Struktura závazků z obch. styku po splatnosti (v tis. Kč) Eutit s.r.o.</i>	50
<i>Tabulka 26: Ukazatel věřitelského rizika za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	55
<i>Tabulka 27: Koeficient samofinancování za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	56
<i>Tabulka 28: Finanční samostatnost za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	56
<i>Tabulka 29: Úrokové krytí za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	57
<i>Tabulka 30: Ukazatel podmínek pro zadlužení za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	58
<i>Tabulka 31: Ukazatele produktivity práce za období 2008-2012 Eutit s.r.o.</i>	59
<i>Tabulka 32: Interpretace výsledů Altmanova indexu</i>	61
<i>Tabulka 33: Interpretace výsledků indexu IN 05</i>	62

Seznam obrázků

<i>Obrázek 1: Logo společnosti Eutit s.r.o.</i>	9
<i>Obrázek 2: Organizační struktura podniku Eutit s.r.o.</i>	10
<i>Obrázek 3: Graf porovnání rentability podniku Eutit s.r.o. a odvětví za období 2008-2011</i>	43
<i>Obrázek 4: Porovnání obrátu aktiv podniku Eutit s.r.o. s odvětvovými průměry</i>	49
<i>Obrázek 5: Graf peněžní likvidity podniku Eutit s.r.o. a odvětví</i>	51
<i>Obrázek 6: Graf pohotové likvidity podniku Eutit s.r.o. a odvětví</i>	53
<i>Obrázek 7: Graf běžné likvidity podniku Eutit s.r.o. a odvětví</i>	54
<i>Obrázek 8: Graf popisující Altmanův index pro podnik Eutit s.r.o.</i>	61
<i>Obrázek 9: Index IN 05 pro podnik Eutit s.r.o.</i>	63

Seznam příloh

<i>Příloha A: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - aktiva 1. část</i>
<i>Příloha B: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - aktiva 2. část</i>
<i>Příloha C: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - pasiva 1. část</i>
<i>Příloha D: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - pasiva 2. část</i>
<i>Příloha E: Výkaz zisku a ztráty v letech 2008-2012 Eutit s.r.o. 1. část</i>
<i>Příloha F: Výkaz zisku a ztráty v letech 2008-2012 Eutit s.r.o. 2. část</i>
<i>Příloha G: Přehled o peněžních tocích v letech 2008-2011 Eutit s.r.o.</i>
<i>Příloha H: Přehled o peněžních tocích v letech 2008-2011 Eutit s.r.o.</i>
<i>Příloha I: Altmanův index- jednotlivé výpočty pro Eutit s.r.o.</i>
<i>Příloha J: Index IN 05 - jednotlivé výpočty pro Eutit s.r.o.</i>

Seznam použité literatury

Publikace

1. BĚLOHLÁVEK, František, Pavol KOŠŤAN a Oldřich ŠULEŘ. *Management*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 2001, ISBN 80-85839-45-8.
2. GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 3. vyd. Praha: Oeconomica, 2006, ISBN 978-80-245-1108-5.
3. HINKE, Jana a Dana BÁRKOVÁ. *Účetnictví I*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3384-5
4. HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, ISBN 978-80-7357-492-5.
5. KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza - krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, ISBN 80-7179-321-3.
6. KLOČUREK, Vladimír, Jan NEUSTUPNÝ a Jiří VALENTA. *Kámen nad ocel*. Plzeň: MK – TISK, 2011 - Interní zdroj EUTIT s.r.o.
7. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3308-1.
8. SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 5. přeprac. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, ISBN 978-80-7400-336-3.
9. VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999, ISBN 80-86119-21-1.

Internetové zdroje

10. *Administrativní registr ekonomických subjektů*. [online] Praha: Administrativní registr ekonomických subjektů, 2012, [cit. 10. listopadu 2012] Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ares/>
11. *Eutit s.r.o.* [online] Stará Voda: Eutit s.r.o., 2010, [cit. 18. listopadu 2012] Dostupné z: <http://www.eutit.cz/>
12. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*. [online] Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2013, [cit. 9. února 2013] Dostupné z: <http://www.mpo.cz>

Ostatní zdroje

13. Finanční výkazy společnosti Eutit s.r.o. za období 2008 až 2012

Příloha A: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - aktiva I. část

ROZVAHA						
ke dni 31.12.20xx v celých tisících Kč IČ 47714930		Eutit s.r.o. Stará Voda 196 Mariánské Lázně 35301				
		2008	2009	2010	2011	2012
	Aktiva celkem	217 511	221 809	245 426	272 188	272 737
A	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B	Dlouhodobý majetek	83 421	88 726	98 983	101 363	109 634
<i>B.I</i>	<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	<i>31</i>	<i>5</i>	<i>2 857</i>	<i>1 044</i>	<i>564</i>
B.I.1	Zřizovací výdaje	0	0	0	0	0
B.I.2	Nehmotné výsledky výzkumné a činnosti	0	0	0	0	0
B.I.3	Software	31	5	2 587	954	564
B.I.4	Ocenitelná práva	0	0	0	0	0
B.I.5	Goodwill	0	0	0	0	0
B.I.6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	270	90	0
B.I.7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B.I.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
<i>B.II</i>	<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	<i>56 242</i>	<i>57 803</i>	<i>61 029</i>	<i>67 306</i>	<i>74 919</i>
B.II.1	Pozemky	2 002	2 002	2 002	3 255	3 255
B.II.2	Stavby	31 341	32 149	34 806	34 411	35 730
B.II.3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	20 134	17 549	15 221	22 827	21 198
B.II.4	Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0
B.II.5	Základní stádo a tažná zvířata	0	0	0	0	0
B.II.6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	148	133	620
B.II.7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 315	6 103	8 852	3 423	12 062
B.II.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	3 257	2 054
B.II.9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	450	0	0	0	0
<i>B.III</i>	<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	<i>27 148</i>	<i>30 918</i>	<i>35 097</i>	<i>33 013</i>	<i>34 151</i>
B.III.1	Podíly v ovládaných a řízených osobách	200	0	0	0	0
B.III.2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	1 885	1 885	1 091	1 885	1 885
B.III.3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	1 562	4 221	6 408	6 910	6 909
B.III.4	Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám pod podstatným vlivem	23 501	24 812	27 598	14 350	0
B.III.5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	9 868	25 357
B.III.6	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
B.III.7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

* Výkazy za období 2008-2011 jsou auditované

** Výkazy za rok 2012 jsou předběžné

Příloha B: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - aktiva 2. část

		2008	2009	2010	2011	2012
C	Oběžná aktiva	133 650	132 308	145 779	168 706	162 693
C.I	Zásoby	44 719	46 332	44 972	66 985	77 922
C.I.1	Materiál	2 036	5 346	6 424	11 981	12 325
C.I.2	Nedokončená výroba a polotovary	398	547	320	202	591
C.I.3	Výrobky	40 676	39 304	36 827	54 390	64 839
C.I.4	Zvířata	19	19	19	19	19
C.I.5	Zboží	1 590	1 116	1 382	393	148
C.I.6	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
C.II	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
C.II.1	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
C.II.2	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0	0	0	0	0
C.II.3	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
C.II.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	0	0	0
C.II.5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0
C.II.6	Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
C.II.7	Jiné pohledávky	0	0	0	0	0
C.II.8	Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
C.III	Krátkodobé pohledávky	86 183	75 541	79 512	45 300	50 080
C.III.1	Pohledávky z obchodních vztahů	67 518	63 102	73 472	42 860	34 661
C.III.2	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0	0	0	0	0
C.III.3	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
C.III.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	0	0	0
C.III.5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
C.III.6	Stát - daňové pohledávky	2 381	1 006	1 709	1 622	13 254
C.III.7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	1 853	1 483	3 191	125	227
C.III.8	Dohadné účty aktivní	292	9	13	9	9
C.III.9	Jiné pohledávky	14 139	9 941	1 127	684	1 929
C.IV	Krátkodobý finanční majetek	2 748	10 435	21 295	56 421	34 691
C.IV.1	Peníze	159	101	68	127	182
C.IV.2	Účty v bankách	2 589	10 334	21 227	56 294	34 508
C.IV.3	Krátkodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
C.IV.4	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
D.I	Časové rozlišení	440	775	664	2 119	410
D.I.1	Náklady příštích období	440	340	565	796	410
D.I.2	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
D.I.3	Příjmy příštích období	0	435	99	1 323	0

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Příloha C: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - pasiva 1. část

		2008	2009	2010	2011	2012
	Pasiva celkem	217 511	221 809	245 426	272 188	272 737
A	Vlastní kapitál	155 721	180 189	209 859	235 710	237 536
A.I	<i>Základní kapitál</i>	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
A.I.1	Základní kapitál	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
A.I.2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	0	0	0
A.I.3	Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
A.II	<i>Kapitálové fondy</i>	119	119	119	119	119
A.II.1	Emisní ažio	0	0	0	0	0
A.II.2	Ostatní kapitálové fondy	119	119	119	119	119
A.II.3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0	0	0	0
A.II.4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	0	0	0	0	0
A.III	<i>Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku</i>	1 391	1 890	1 647	1 659	1 767
A.III.1	Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	200	200	200	200	200
A.III.2	Statutární a ostatní fondy	1 191	1 690	1 447	1 459	1 567
A.IV	<i>Výsledek hospodaření z minulých let</i>	96 225	145 116	167 320	191 073	216 912
A.IV.1	Nerozdělený zisk minulých let	96 225	145 116	167 320	191 073	216 912
A.IV.2	Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0	0	0
A.V	<i>Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)</i>	55 986	31 064	38 773	40 859	16 738
B	Cizí zdroje	57 350	38 336	31 729	34 735	34 606
B.I	<i>Rezervy</i>	21 644	14 166	7 037	3 296	3 296
B.I.1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	21 644	14 166	7 037	3 296	3 296
B.I.2	Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
B.I.3	Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
B.I.4	Ostatní rezervy	0	0	0	0	0
B.II	<i>Dlouhodobé závazky</i>	4 528	4 675	4 613	4 750	4 750
B.II.1	Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
B.II.2	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	0	0	0	0	0
B.II.3	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
B.II.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	0	0	0	0	0
B.II.5	Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
B.II.6	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
B.II.7	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
B.II.8	Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
B.II.9	Jiné závazky	0	0	0	0	0
B.II.10	Odložený daňový závazek	4 528	4 675	4 613	4 750	4 750

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Příloha D: Rozvaha Eutit s.r.o. v letech 2008-2012 - pasiva 2. část

		2008	2009	2010	2011	2012
B.III	Krátkodobé závazky	20 716	19 495	17 213	26 689	26 560
B.III.1	Závazky z obchodních vztahů	2 766	4 075	4 446	7 091	3 498
B.III.2	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	0	0	0	0	0
B.III.3	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
B.III.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	3 885	5 332	5 225	9 015	9 065
B.III.5	Závazky k zaměstnancům	3 298	3 134	3 163	3 552	4 056
B.III.6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	2 718	1 916	1 967	2 227	3 948
B.III.7	Stát - daňově závazky a dotace	6 933	4 993	444	3 824	5 208
B.III.8	Krátkodobé přijaté zálohy	470	45	1 962	970	776
B.III.9	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
B.III.10	Dohadné účty pasivní	646	0	6	10	9
B.III.11	Jiné závazky	0	0	0	0	0
B.IV	Bankovní úvěry a výpomoci	10 462	0	2 866	0	0
B.IV.1	Bankovní úvěry dlouhodobé	0	0	0	0	0
B.IV.2	Krátkodobé bankovní úvěry	10 462	0	0	0	0
B.IV.3	Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	2 866	0	0
C.I	Časové rozlišení	4 440	3 284	3 838	1 743	596
C.I.1	Výdaje příštích období	4 440	3 283	3 799	1 742	595
C.I.2	Výnosy příštích období	0	1	39	1	1

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Priloha E: Výkaz zisku a ztráty v letech 2008-2012 Eutit s.r.o. I. část

Výkaz zisku a ztráty							
ke dni 31.12.20xx v celých tisících Kč IČ 47714930				Eutit s.r.o. Stará Voda 196 Mariánské Lázně 35301			
			2008	2009	2010	2011	2012
1	I	Tržby za prodej zboží	527	531	554	583	594
2	A	Náklady vynaložené na prodej zboží	480	480	504	530	540
3	+	Obchodní marže	47	51	50	53	54
4	II	Výkony	229 240	204 278	222 690	265 403	227 519
5	II. 1	Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	229 142	204 576	223 633	245 079	214 356
6	II. 2	Změna stavu vnitrop. zásob vl. výroby	-1 451	-1 221	-2 703	17 775	11 917
7	II. 3	Aktivace	1 549	923	1 760	2 549	1 246
8	B	Výkonová spotřeba	98 700	77 957	97 124	108 509	108 137
9	B. 1	Spotřeba materiálu a energie	71 991	62 060	64 928	74 555	70 793
10	B. 2	Služby	26 709	15 897	32 196	33 954	37 343
11	+	Přidaná hodnota	130 587	126 372	125 616	156 947	119 436
12	C	Osobní náklady	82 827	75 840	77 579	89 744	94 551
13	C. 1	Mzdové náklady	60 646	56 213	57 407	66 673	70 327
14	C. 2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	0	0	0	0	0
15	C. 3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	21 262	18 659	19 496	22 472	23 779
16	C. 4	Sociální náklady	919	968	676	599	445
17	D	Daně a poplatky	395	394	627	577	609
18	E	Odpisy DHM a DNM	5 670	5 091	5 087	6 861	6 701
19	III	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	5 078	5 093	5 548	6 206	5 948
20	III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	41	235	0	12	53
21	III. 2	Tržby z prodeje materiálu	5 037	4 858	5 548	6 194	5 896
22	F	Zůstatková cena prodaného dlouh. majetku a materiálu	719	295	311	3 399	3 227
23	F.1	Zůstatková cena prodaného dlouh. majetku	211	0	0	0	0
24	F.2	Prodaný materiál	508	295	311	3 399	3 227
25	G	Změna stavu rezerv a opravných položek	-2 746	3 237	-11 246	-4 532	-2 284
26	IV.	Ostatní provozní výnosy	980	2 934	1 422	788	2 423
27	H	Ostatní provozní náklady	4 945	9 552	3 464	3 195	4 158
28	V.	Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0
29	I.	Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0
29	*	Provozní výsledek hospodaření	44 835	39 990	56 764	64 697	20 845
30	VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů	21 926	0	0	0	0
31	J.	Prodané cenné papíry a vklady	14 752	0	0	0	0
32	VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	478	1 074	0	0	1 139

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Příloha F: Výkaz zisku a ztráty v letech 2008-2012 Eutit s.r.o. 2. část

			2008	2009	2010	2011	2012
33	VII. 1	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
34	VII. 2	Výnosy z ostatních CP a vkladů	0	0	0	0	0
35	VII. 3	Výnosy z ostatních finančních investic	478	1 074	0	0	1 139
36	VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
37	K.	Náklady finančního majetku	0	0	0	0	0
38	IX.	Výnosy z přecenění CP a derivátů	0	0	0	0	0
39	L.	Náklady z přecenění CP a derivátů	0	0	0	0	0
40	M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	-9 977	-2 659	5 186	12 894	0
41	X.	Výnosové úroky	334	141	145	297	241
42	N.	Nákladové úroky	814	206	123	58	0
43	XI.	Ostatní finanční výnosy	12 242	5 318	4 989	8 139	5 282
44	O	Ostatní finanční náklady	8 290	8 213	8 140	6 214	6 710
45	XII.	Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0
46	P.	Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0
47	*	Finanční výsledek hospodaření	21 101	773	-8 315	-10 730	-49
48	Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	9 950	9 699	9 676	13 108	3 950
49	Q1.	splatná	10 357	9 553	9 738	12 971	3 950
50	Q2.	odložená	-407	146	-62	137	0
51	**	Výsledek z hospodaření za běžnou činnost	55 986	31 064	38 773	40 859	16 846
52	XIII.	Mimořádné výnosy	0	0	0	0	0
53	R.	Mimořádné náklady	0	0	0	0	107
54	S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	0
55	S1.	splatná	0	0	0	0	0
56	S2.	odložená	0	0	0	0	0
57	*	Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0	-107
58	T	Převod podílu na HV společníkům	0	0	0	0	0
59	***	Výsledek hospodaření za účetní období	55 986	31 064	38 773	40 859	16 738
60		Výsledek hospodaření před zdaněním	65 936	40 763	48 449	53 967	20 688

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Příloha G: Přehled o peněžních tocích v letech 2008-2011 Eutit s.r.o.

Výkaz o peněžních tocích					
ke dni 31.12.20xx v celých tisících Kč IČ 47714930		Eutit s.r.o. Stará Voda 196 Mariánské Lázně 35301			
		2008	2009	2010	2011
P	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního roku	17228	2748	10435	21295
Z	Účetní zisk nebo ztráta z běžného činnosti před zdaněním	65936	40763	48449	53967
A.1	Úpravy o nepeněžní operace	-18722	-3631	-2064	2869
A.1.1	Odpisy stálých aktiv (s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv)	5670	5091	5087	6861
A.1.2	Změna stavu opravných položek a rezerv	-2638	-7478	-7129	-3741
A.1.3	Zisk nebo ztráta z prodeje stálých aktiv	-21756	-235	0	-12
A.1.4	Výnosy z dividend a podílů na zisk	-478	-1074	0	0
A.1.5	Vyúčtované nákladové úroky (+) (s výjimkou kapitalizovaných) a vyúčtované výnosové úroky (-)	480	65	-22	-239
A.1.6	Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace	0	0	0	0
A*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami	47214	37132	46385	56836
A.2	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu,	-47976	-4145	-1362	15259
A.2.1	Změny stavu pohledávek z provozní činnosti, aktivních účtů časového rozlišení	-29378	10307	-3860	32757
A.2.2	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, pasivních účtů časového rozlišení	-16027	-12839	1138	4515
A.2.3	Změna stavu zásob	-2571	-1613	1360	-22013
A.2.4	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a ekvivalentů	0	0	0	0
A**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami	-762	32987	45023	72095
A.3	Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků	-814	-206	-123	-58
A.4	Přijaté úroky	334	141	145	297
A.5	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období	-3987	-9699	-9676	-13108
A.6	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný HV včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0
A.7	Přijaté dividendy a podíly na zisku	0	0	0	0
A***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-5229	23223	35369	59226
B.1	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-18285	-10396	-15344	-9241
B.2	Příjmy z prodeje stálých aktiv	-170	235	0	12
B.3	Půjčky a úvěry spřízněným osobám)	0	0	0	0
B***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-18455	-10161	-15344	-9229
C.1	Dopady změn dlouhodobých závazků popř. takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti na peněžní prostředky a ekvivalenty	-407	147	-62	137
C.2	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a ekvivalenty	9611	-5522	-9103	-15008
C.2.1	Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základní kapitálu, emisního ažia, event. rezervního fondu	0	0	0	0

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2011, 2013

Příloha H: Přehled o peněžních tocích v letech 2008-2011 Eutit s.r.o.

		2008	2009	2010	2011
C.2.2	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům	0	0	0	0
C.2.3	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů	0	0	0	0
C.2.4	Úhrada ztráty společníky	0	0	0	0
C.2.5	Přímé platby na vrub fondů	-1466	-169	-1103	-1088
C.2.6	Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům včetně finančního vypořádání se společníky VOS a komplementáři u KS	11077	-5353	-8000	-13920
C***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	9204	-5375	-9165	-14871
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	-14480	7687	10860	35126
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci období	2748	10435	21295	56421

Zdroj: finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2011, 2013

Příloha I: Altmanův index- jednotlivé výpočty pro Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
Zisk EBIT/celková aktiva (X1)	0,31	0,18	0,20	0,20	0,08
Tržby/celková aktiva (X2)	1,05	0,92	0,91	0,90	0,79
Vlastní kapitál/cizí zdroje (X3)	2,72	4,70	6,61	6,79	6,86
Zadržovaný zisk/celková aktiva (X4)	0,71	0,80	0,85	0,86	0,86
Pracovní kapitál/ celková aktiva (X5)	0,52	0,51	0,52	0,52	0,50
Z-faktor	4,12	4,51	5,39	5,47	4,99

Zdroj: HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. Finance podniku. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, ISBN 978-80-7357-492-5 a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Příloha J: Index IN 05 - jednotlivé výpočty pro Eutit s.r.o.

Položka	2008	2009	2010	2011	2012
X1	3,79	5,79	7,74	7,84	7,88
X2	82,00	198,88	394,89	931,47	0,00
X3	0,31	0,18	0,20	0,20	0,08
X4	1,23	1,00	0,91	1,02	0,88
X5	4,29	6,79	7,26	6,32	6,13
Index IN05	5,64	10,26	18,43	39,85	2,06

Zdroj: HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. Finance podniku. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, ISBN 978-80-7357-492-5 a finanční výkazy Eutit s.r.o. za období 2008-2012, 2013

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zhodnotit ekonomickou situaci podniku Eutit s.r.o. pomocí nástrojů finanční analýzy. V práci jsou uvedeny základní informace o podniku, dále je popsána finanční analýza, zdroje, ze kterých čerpá, její uživatelé a základní metody finanční analýzy. Finanční analýza podniku Eutit s.r.o. je provedena pomocí analýzy absolutních ukazatelů, analýzy čistého pracovního kapitálu a poměrových ukazatelů. Součástí poměrové analýzy jsou ukazatele rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti a produktivity práce. V bakalářské práci jsou také užity nejpoužívanější souhrnné ukazatele, tj. Altmanovo Z-skóre a index IN 05. K vypracování praktické části byly použity účetní výkazy uvedené společnosti za období 2008 - 2012 a další interní materiály. Na základě provedené finanční analýzy je v závěru práce uvedeno komplexní zhodnocení finanční situace společnosti a jsou navržena doporučení pro zlepšení její ekonomické situace.

Klíčová slova: finanční analýza, horizontální analýza, vertikální analýza, analýza poměrových ukazatelů

VRBA, Martin. *Zhodnocení ekonomické situace podniku*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 73 s., 2013

Abstract

The aim of the thesis is to evaluate the economic situation of the business organization Eutit s.r.o. using financial analysis tools. The thesis presents basic information about the company, describes financial analysis and there are also information about the sources from which it draws, its users and basic methods of financial analysis. Financial analysis of Eutit s.r.o. is based on analysis of absolute indicators, analysis of net working capital and ratio analysis. Parts of ratio analysis are indicators of profitability, activity, liquidity, indebtedness and labor productivity indicators. In the thesis there are also used widely used aggregates, i.e. the Altman Z-score and index IN 05. For the practical part have been used financial statements in period 2008-2012 and other internal materials. Based on the financial analysis is in the end of thesis developed a comprehensive assessment of the financial situation of the company and suggests recommendations for improvement in its economic situation.

Key words: financial analysis, horizontal analysis, vertical analysis, ratio analysis

VRBA, Martin. *The evaluation of economic situation of the business organization*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics UWB in Pilsen, 73 p., 2013